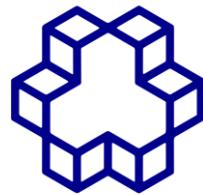

به نام خدا

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

دانشکده برق

مبانی سیستم های هوشمند

گزارش پروژه

مینی پروژه شماره 1

[محمدپارسا زارع 40118953]

[محسن کریمی 40121913]

استاد : آقای دکتر علیاری

آبان 1404

پرسش های تحلیلی

پرسش یک)

الف :

$$Sensitivity = \frac{TP}{TP + FN}$$

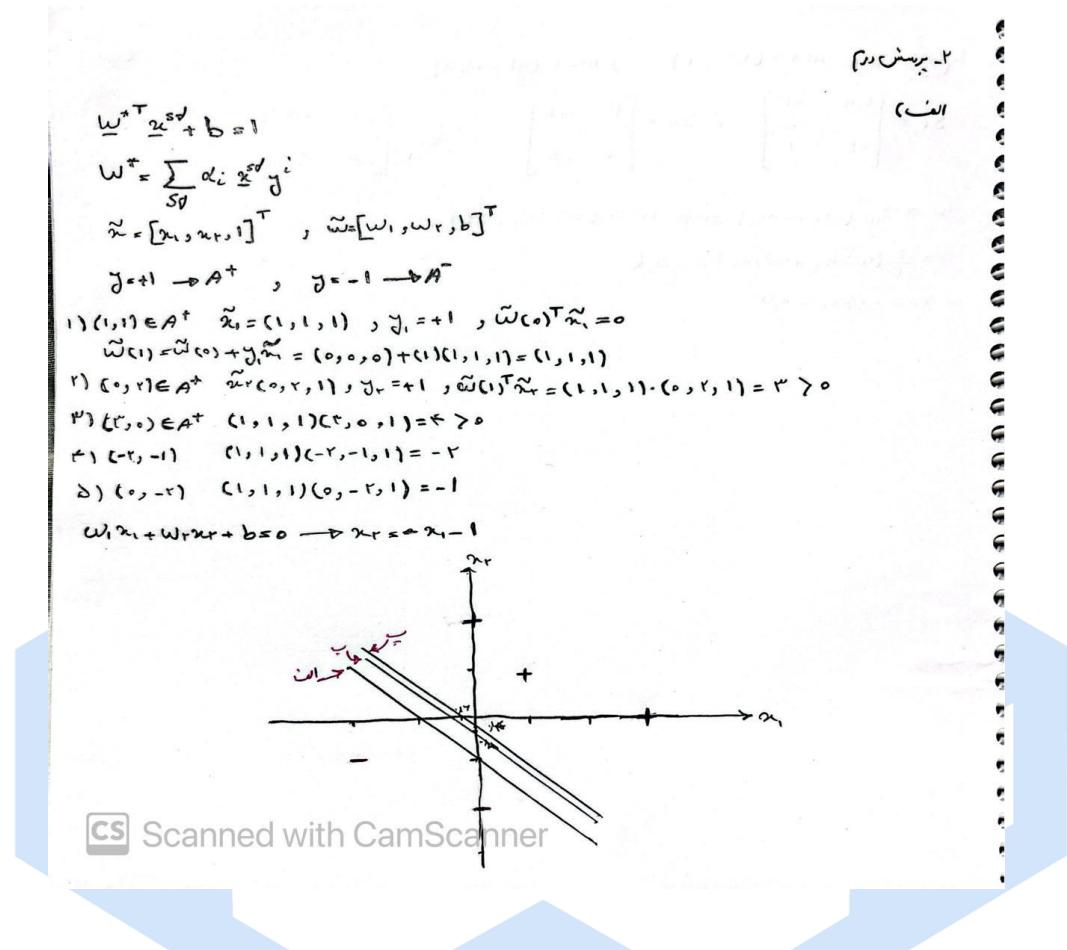
$$Specificity = \frac{TN}{TN + FP}$$

ب)

Specificity	Sensitivity	TN	FN	FP	TP	کلاس
94.74%	88.24%	90	6	5	45	C1
93.20%	74.42%	96	11	7	32	C2
96.55%	53.33%	112	14	4	16	C3
86.29%	90.91%	107	2	17	20	C4

پرسش دوم)

(الف)

(ب)

$$E = \sum_i (y_i - \tilde{w}^T \tilde{x}_i)^2$$

$$\tilde{w} = (X^T X)^{-1} X^T y$$

$$\tilde{w}_{LS} = (0.709, 0.209, 0.091)^T$$

$$x_2 \approx -0.709 x_1 - 0.101 \Rightarrow x_2 = -0.709 x_1 - 0.101$$

(پ)

$$\rightarrow m_+ = (1, 3, 1) \quad \text{و} \quad m_- = (-1, -1, 5)$$

۲

$$S_+ = \begin{bmatrix} 1, 4 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}, \quad S_- = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 5 \end{bmatrix}, \quad S_w = \begin{bmatrix} 2, 2 & -4 \\ -4 & 5 \end{bmatrix}$$

$$w \propto S_w^{-1}(m_+, -m_-) \Rightarrow w \propto (2, 7, 3)$$

$$t = \frac{1}{\sqrt{w^T m_+ + w^T m_-}} = -2, 7$$

$$w \approx -0.7m_+ - 0.1m_-$$

کدام روش جداساز بهتری است؟

مورد اول فاصله نقاط تا خط جدا کننده کم هست و اگر داده ها مقداری نویزی باشند این روش دچار خطأ میشود و با توجه به w_1 و w_2 برابر این خط اپتیمال نیست. پس از نظر هندسی و پایداری ضعیفتر است.

مورد دوم:

جهت این بردار وزن دقیقاً بین دو دسته قرار دارد، یعنی خط در بهترین زاویه ممکن بین نقاط مثبت و منفی رسم شده است.

نسبت به مورد اول، این خط ملائم‌تر و منطقی‌تر است.

حاشیه‌ی جداسازی حدود دو برابر مورد اول است، یعنی فاصله‌ی کلاس‌ها از خط تصمیم بیشتر است.

پس این خط دقیق‌تر و پایدار‌تر است.

مورد سوم:

جهت این بردار تقریباً کاملاً هم‌جهت با بردار کمترین مربعات است (زاویه بین آن‌ها تقریباً صفر درجه است).

یعنی هر دو روش تقریباً همان خط جداکننده را تولید کرده‌اند.

در روش فیشر، وزن‌ها بزرگ‌ترند چون با کوواریانس و میانگین‌ها مقیاس‌دهی شده‌اند، ولی جهت همان است.

حاشیه‌ی جداکننده با LDA تقریباً برابر با کمترین مربعات و حداقل‌تر ممکن برای این داده‌هاست.

روش فیشر بهترین و پایدارترین جداسازی را ایجاد کرده است.

از روی بردار وزن‌ها مشخص است که جهت و نسبت مؤلفه‌های W در روش فیشر و کمترین مربعات بهتر تنظیم شده‌اند و باعث حاشیه‌ی بزرگ‌تر و جداسازی پایدارتر می‌شوند.

بنابراین:

روش فیشر (LDA) بهترین جداکننده است، سپس کمترین مربعات، و در نهایت پرسپترون ضعیفتر از بقیه است.

پرسش سوم)

- 1

$$S = \frac{1}{n-1} \tilde{X}^T \tilde{X} = \begin{bmatrix} \text{var}(x_{11}) & \text{cov}(x_{11}, x_{12}) \\ \text{cov}(x_{12}, x_{11}) & \text{var}(x_{12}) \end{bmatrix} \rightarrow \begin{array}{l} \text{واریانس} \\ \text{کوواریانس} \end{array}$$

وقتی وریانس‌های خلی متساوی نباشند، سفارحای مذکور در (x_{11}, x_{12}) بسیار ناچاری می‌شوند و بردار وریانس اول تعریف شده در راستای ریشه‌ی واریانس بزرگتر است.

$$Sv_i = \lambda v_i$$

$$\frac{\text{var}(x_{11})}{\text{var}(x_{12})} \approx 10$$

$$\lambda_1 \approx \text{var}(x_{11}) \rightarrow \lambda_1 = \text{var}(x_{11})$$

$$v_1 = [1, 0]^T, \quad v_2 = [1, 1]^T$$

بدون مقیاس‌بندی، PCA تقریباً تمام «واریانس کل» را از ویژگی بزرگ‌مقیاس می‌گیرد و مؤلفه اول را در راستای آن می‌چیند.

- 2

چون واریانس x_1 حدود یک میلیون برابر x_2 است، بیشترین سهم از واریانس کل را دارد؛ بنابراین $PC1$ تقریباً هم‌راستا با محور x_1 می‌شود و $PC2$ تقریباً هم‌راستا با x_2

وقتی داده را «بدون نرمال سازی» به PCA بدھیم ، الگوریتم «بیشترین تغییرات عددی» را دنبال می کند، نه «بامعناترین الگوهای اینجا بیشترین تغییرات عددی از x_1 می آید.

-3

برای اینکه PCA به جای «مقیاس عددی»، «الگوهای ساختاری» را ببیند:

(1) میانگین مرکز کردن (Centering)

از هر ستون میانگینش را کم کنید تا هر ویژگی حول صفر باشد.

(2) مقیاس بندی به واریانس یکسان

$$Z = \frac{x - \mu}{\sigma}$$

در این صورت PCA عملاً روی ماتریس همبستگی اجرا می شود و هر ویژگی وزن برابر از نظر مقیاس دارد.

(3) حذف / اصلاح مقادیر گمشده، بررسی و مدیریت آوتلایرها

در نتیجه با استاندارد سازی $Var(x_1) = Var(x_2) = 1$ P_c ها بر اساس ساختار همبستگی تعیین می شوند و نه بزرگی اعداد

پرسش چهارم)

```
L-11+  
import pandas as pd  
import numpy as np  
from IPython.display import display  
from pathlib import Path  
  
drive_link = "https://drive.google.com/file/d/13Pu4mG_n5aGwNoD0au-PUiKJF94mnMh_/view?usp=drive_link"  
  
def gdrive_to_direct(link: str) -> str:  
  
    if "id=" in link:  
        file_id = link.split("id=")[-1]  
    elif "/d/" in link:  
        file_id = link.split("/d/")[1].split("/")[0]  
    else:  
        raise ValueError("باشد 'id=' با '/d/' لینک گوگل را ب معتبر نبیست. باید شامل")  
    return f"https://drive.google.com/uc?id={file_id}"  
  
# --- تبدیل لینک ---  
data_url = gdrive_to_direct(drive_link)  
  
# --- خواندن داده ---  
try:  
    df = pd.read_csv(data_url)  
    print("Data loaded successfully from Google Drive.")  
except Exception as e:  
    raise RuntimeError(f"خطا در خواندن فایل: {e}")  
  
# --- بررسی ---  
print("Shape:", df.shape)  
display(df.head(10))  
print("\nInfo:")  
df.info()  
  
print("\n Numeric columns summary:")  
display(df.describe(include=[np.number]).T)  
  
cat_cols_all = df.select_dtypes(exclude=[np.number]).columns.tolist()  
if len(cat_cols_all) > 0:  
    print("\n Categorical columns summary:")  
    display(df[cat_cols_all].describe(include=['object', 'category']).T)  
else:  
    print("\n هیچ ویژگی غیر عددی در داده وجود ندارد")
```

تبدیل لینک **Google Drive** به لینک مستقیم:

تابع `gdrive_to_direct` g شناسه‌ی فایل را از لینک استخراج می‌کند و آن را به آدرس قابل دانلود تبدیل می‌کند تا بتواند مستقیم فایل را بخواند.

بارگذاری داده:

با `pd.read_csv(data_url)` دیتابس خوانده شد.

نمایش ساختار کلی:

- `df.shape` → اندازه‌ی داده.
- `df.head(10)` → 10 ردیف اول برای نگاه سریع.

• اطلاعات ستون‌ها:

نوع داده‌ها، تعداد مقادیر غیرتنهی، مصرف حافظه. $\rightarrow \text{df.info}()$ •

خلاصه آماری عددی:

$\rightarrow \text{df.describe(include=[np.number])}.T$ • شاخص‌های آماری

برای ستون‌های عددی (count, mean, std, percentiles, min, max) •

بررسی ویژگی‌های غیرعددی:

با $\text{df.select_dtypes(exclude=[np.number])}$ جست‌وجو شد، پیام «هیچ ویژگی غیر عددی وجود ندارد» نشان می‌دهد همه‌ی ستون‌ها عددی هستند.

اعداد تقریبی از خروجی من:

: میانگین ≈ 2.02 (دامنه 1 تا 3) → متغیر دودسته/سده‌دسته گذاری شده. • region

: میانگین ≈ 35.5 ، صدک‌های $54/34/17 \approx 75/50/25$ → دامنه‌ی وسیع (1 تا 72). • tenure

: میانگین ≈ 41.7 ، دامنه 18 تا 77. • age

: میانگین ≈ 0.495 → متغیر باینری تقریباً متوازن. (0/1) • marital

: میانگین ≈ 11.6 ، دامنه 0 تا 55 → احتمالاً سال‌های سکونت/آدرس. • address

: میانگین ≈ 77.5 ، انحراف معیار ≈ 107 ، چارک‌ها 1668 → پرتهای بزرگ (outlier) • income

: میانگین ≈ 2.67 (دامنه 1 تا 5) → سطح تحصیلات گذاری شده. • ed

: میانگین ≈ 11.0 ، دامنه 0 تا 47 سال سابقه. • employ

: میانگین ≈ 0.047 → حدود 4.7٪ بازنشسته. • retire

: میانگین ≈ 0.517 → تقریباً متوازن. • gender

: میانگین ≈ 2.33 ، دامنه 1 تا 8 (شاید اندازه خانوار/سال اقامت). • reside

: میانگین ≈ 2.49 ، دامنه 1 تا 4 → برچسب کلاس. • custcat

```

import numpy as np
import seaborn as sns
import matplotlib.pyplot as plt
from IPython.display import display

# ستون هدف در این دیتابس است
TARGET = 'custcat'

print("تعداد داده ها (عددی):")
display(df.describe(include=[np.number]).T)
print("\nاطلاعات درباره نوع داده ها:")
df.info()

na_counts = df.isna().sum().sort_values(ascending=False)
print("\n\033[94m" + "تعداد مقادیر گمشده در ستون های عددی: " + "\033[0m")
print(na_counts[na_counts > 0] if (na_counts > 0).any() else " هیچ مقدار گمشده ای باشد نشد " + "\033[92m" + "✓" + "\033[0m")

num_cols = df.select_dtypes(include=[np.number]).columns.tolist()
cat_cols = df.select_dtypes(exclude=[np.number]).columns.tolist()
print("\n\033[94m" + "تعداد مجموعه های عددی: " + str(len(num_cols)) + "\033[0m")
print("\n\033[94m" + "تعداد مجموعه های غیر عددی: " + str(len(cat_cols)) + "\033[0m")

if len(num_cols) >= 2:
    plt.figure(figsize=(10, 8))
    corr = df[num_cols].corr(numeric_only=True)
    sns.heatmap(corr, annot=True, cmap="coolwarm", fmt=".2f")
    plt.title('Heatmap of Correlation Matrix (numeric features)')
    plt.show()
else:
    print("حداقل دو ویزگی عددی لازم است برای Heatmap.")

if len(num_cols) >= 2:
    top_nums = df[num_cols].var().sort_values(ascending=False).index.tolist()[:4]
    sns.pairplot(df[top_nums + [TARGET]], diag_kind='kde', hue=TARGET)
    plt.suptitle('Pairplot of Top Numeric Features', y=1.02)
    plt.show()
else:
    print("حداقل دو ویزگی عددی لازم است برای Pairplot.")

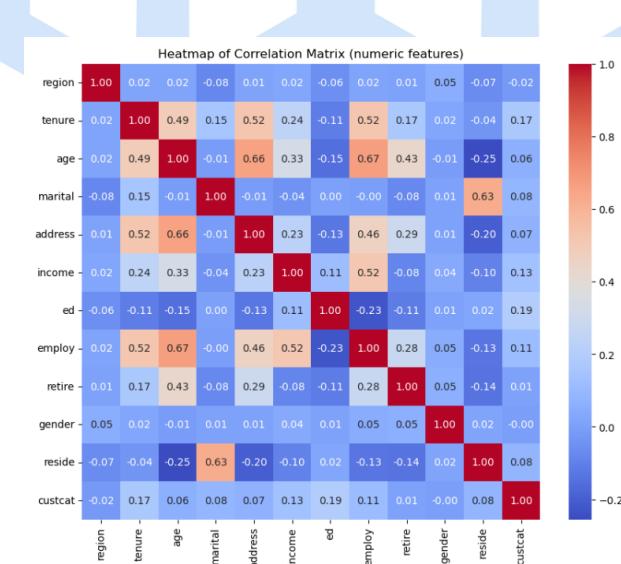
if len(num_cols) >= 2:
    xcol, ycol = num_cols[0], num_cols[1]
    g = sns.jointplot(x=xcol, y=ycol, data=df, kind="hex", color="blue")
    g.fig.suptitle(f'Hexbin Plot: {xcol} vs {ycol}')
    g.fig.tight_layout()
    g.fig.subplots_adjust(top=0.93)
    plt.show()
else:
    print("حداقل دو ویزگی عددی لازم است برای Hexbin Plot.")

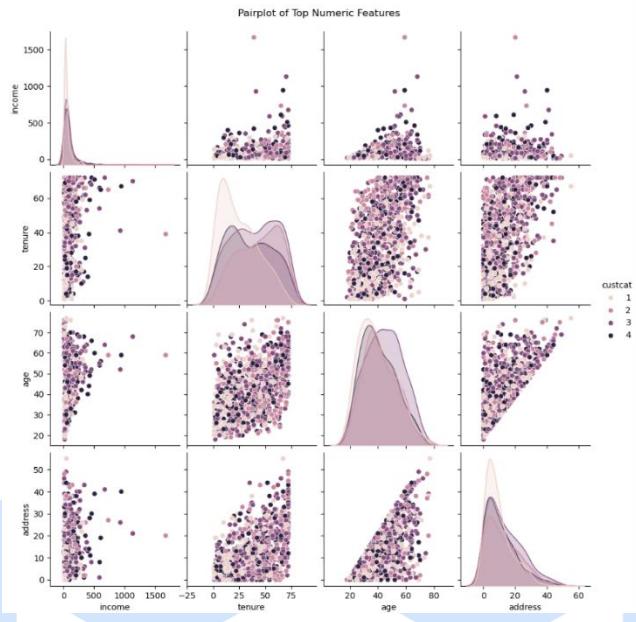
plt.figure(figsize=(6, 5))
sns.countplot(x=TARGET, data=df)
plt.title('Distribution of Customer Categories')
plt.xlabel('Customer Category (custcat)')
plt.ylabel('Count')
plt.show()

# Pie plot
plt.figure(figsize=(6, 6))
df[TARGET].value_counts().plot.pie(autopct='%1.1f%%', startangle=90)
plt.title('Pie Chart of Customer Categories')
plt.ylabel('')
plt.show()

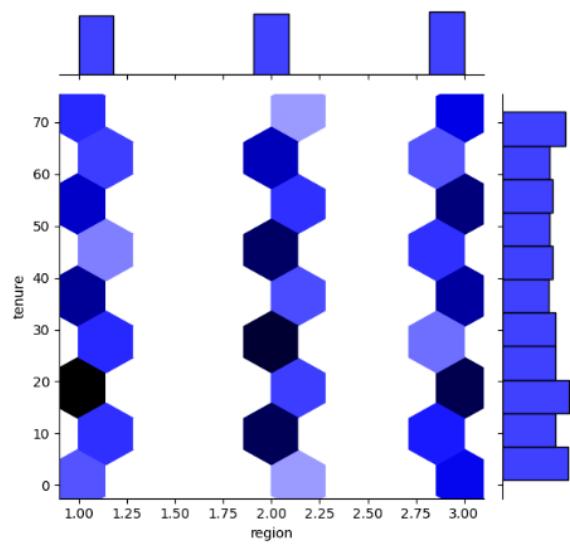
```

خروجی ها:

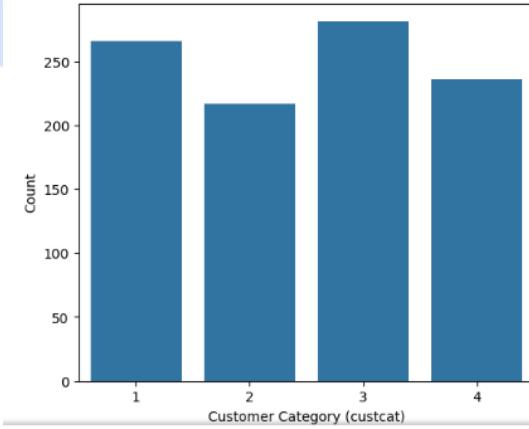

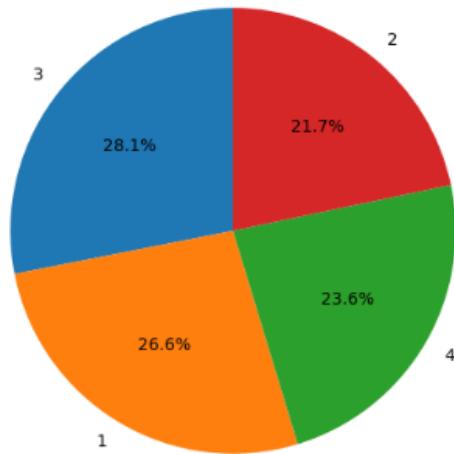

Hexbin Plot: region vs tenure

Distribution of Customer Categories

تحلیل Heatmap (ماتریس همبستگی)

در این بخش، ماتریس همبستگی بین متغیرهای عددی محاسبه و به صورت تصویری نمایش داده شد.
نتایج نشان داد که روابط زیر قابل توجه هستند:

- بین سن (age) و مدت همکاری مشتری (tenure) همبستگی نسبتاً بالایی (حدود 0.49) وجود دارد؛ افراد مسن‌تر معمولاً مدت طولانی‌تری مشتری شرکت بوده‌اند.
- بین درآمد (income) و تجربه کاری (employ) رابطه‌ی نسبتاً قوی (حدود 0.67) مشاهده می‌شود؛ افرادی با سابقه کاری بیشتر معمولاً درآمد بالاتری دارند.
- بین آدرس (address) و tenure نیز همبستگی مثبت (حدود 0.52) دیده می‌شود که بیانگر ثبات مکانی مشتریان وفادار است.
- همچنین بین درآمد (income) و برچسب هدف (custcat) نیز همبستگی حدود 0.19 وجود دارد که نشان می‌دهد درآمد می‌تواند یکی از عوامل تأثیرگذار در نوع مشتری باشد.

در مجموع می‌توان گفت ویژگی‌های income، employ، tenure و age از نظر آماری بیشترین ارتباط را با برچسب هدف دارند.

تحلیل Pairplot

در نمودار جفتی (Pairplot) چهار ویژگی اصلی یعنی address، income، tenure، age با رنگبندی بر اساس custcat ترسیم شدند. مشاهده نمودار نشان می‌دهد که توزیع ویژگی income بسیار ناهمگن بوده و شامل چند مقدار پرت (outlier) در محدوده‌های بالا است. پراکندگی داده‌ها در سایر ویژگی‌ها یکنواخت‌تر است. در رنگبندی مشاهده می‌شود که کلاس‌های مختلف مشتری (custcat) در برخی از محدوده‌های سنی و درآمدی تفاوت

دارند، اما مرزهای آن‌ها کاملاً مجزا نیست. این مسئله نشان می‌دهد که تغکیک کلاس‌ها غیرخطی است و مدل‌های یادگیری غیرخطی مانند (شبکه عصبی MLP) می‌توانند عملکرد بهتری نسبت به مدل‌های خطی داشته باشند.

تحليل Hexbin Plot

نمودار Hexbin برای بررسی تراکم داده بین دو ویژگی `tenure` و `region` رسم شد. در این نمودار مشخص است که در هر سه منطقه (۱، ۲ و ۳)، بیشترین تمکز مشتریان در محدوده `tenure` بین ۲۰ تا ۶۰ ماه قرار دارد.

همچنین تراکم رنگ‌ها در منطقه ۲ و ۳ بیشتر است که نشان می‌دهد این مناطق بیشترین تعداد مشتریان وفادار را دارند و احتمالاً بازار اصلی شرکت محسوب می‌شوند.

تحليل توزیع برچسب هدف (custcat)

در نمودارهای میله‌ای و دایره‌ای توزیع کلاس هدف بررسی شد. نتایج نشان داد که کلاس‌های ۱ تا ۴ به صورت زیر توزیع شده‌اند:

- کلاس ۱: حدود ۲۶.۶٪
- کلاس ۲: حدود ۲۱.۷٪
- کلاس ۳: حدود ۲۸.۱٪
- کلاس ۴: حدود ۲۳.۶٪

این اعداد نشان می‌دهد که داده‌ها متعادل هستند و هیچ کلاس غالبی وجود ندارد، بنابراین در مدل‌سازی نیازی به روش‌های متعادل‌سازی داده‌ها (مانند Oversampling) یا تنظیم وزن کلاس‌ها (نخواهد بود).

جمع‌بندی نهایی

به طور کلی داده‌ها کیفیت بالایی دارند، هیچ مقدار گمشده‌ای وجود ندارد و همه‌ی ویژگی‌ها عددی هستند. بر اساس تحلیل‌ها، ویژگی‌های `age`، `employ`، `income` و `tenure` نقش مهمی در تعیین نوع مشتری دارند. ویژگی `income` دارای چند مقدار پرت است که در مراحل نرمال‌سازی باید در نظر گرفته شود.

```

import plotly.express as px

key_num = top_nums[0] if len(top_nums) > 0 else (num_cols[0] if num_cols else None)
if key_num:
    fig = px.histogram(df, x=key_num, color=TARGET if TARGET else None, barmode='overlay', nbins=40, title=f'Histogram: {key_num}')
    fig.show()

if len(top_nums) >= 2:
    fig = px.scatter(df, x=top_nums[0], y=top_nums[1], color=TARGET if TARGET else None, title=f'Scatter: {top_nums[0]} vs {top_nums[1]}')
    fig.show()

```

خروجی ها :

در این بخش با کمک **Plotly** دو نمودار تعاملی طراحی شد که در کمک عمیقتری از دادهها ارائه دادند:

1. **هیستوگرام درآمد**: نشان داد توزیع درآمد بسیار نامتقارن است و دارای چند مقدار پرت می‌باشد.
2. **نمودار پراکندگی درآمد و مدت همکاری**: ارتباط خفیفی بین این دو ویژگی دیده شد که می‌تواند در مدل‌سازی به تشخیص کلاس‌های مشتری کمک کند.

در نتیجه، می‌توان گفت ویژگی **income** یکی از عوامل کلیدی در تعیین نوع مشتری (**custcat**) است اما به دلیل ناهمگونی شدید نیاز به نرم‌افزاری دارد. داده‌ها در محدوده‌های پایین درآمد بیشترین تراکم را دارند و کلاس‌ها در کل نسبتاً هم‌پوشانی دارند که باز هم اهمیت استفاده از مدل‌های غیرخطی را نشان می‌دهد.

```

from sklearn.preprocessing import LabelEncoder, OneHotEncoder, StandardScaler, MinMaxScaler
from IPython.display import display

num_cols = df.select_dtypes(include=['number']).columns.tolist()
cat_cols = df.select_dtypes(exclude=['number']).columns.tolist()

print("سنونهای عددی:")
print(num_cols)
print("\nسنونهای طبقه‌ای:")
print(cat_cols)

label_encoders = {}
df_encoded = df.copy()

for col in cat_cols:
    le = LabelEncoder()
    df_encoded[col] = le.fit_transform(df_encoded[col])
    label_encoders[col] = le

print("\nLabel Encoding شد. جند سنون اول:")
display(df_encoded[cat_cols].head())

scaling_method = 'standard'

scaler = StandardScaler() if scaling_method == 'standard' else MinMaxScaler()
df_encoded[num_cols] = scaler.fit_transform(df_encoded[num_cols])

print(f"\nبرای داده‌های عددی انجام شد {scaling_method} مقباً")
display(df_encoded[num_cols].head())

dup_cols = df_encoded.columns[df_encoded.T.duplicated()].tolist()
constant_cols = [col for col in df_encoded.columns if df_encoded[col].nunique() == 1]

print("\nسنونهای تکراری:", dup_cols)
print("سنونهای با مقدار نا بست:", constant_cols)

to_drop = dup_cols + constant_cols
if to_drop:
    df_encoded.drop(columns=to_drop, inplace=True)
    print(f"سنونهای غیرمغاید حذف شدند: {to_drop}")
else:
    print("هیچ ویزگی غیرمغاید با تکراری وجود ندارد")

print("\nشكل داده پس از پیشبردازش:")
display(df_encoded.head())

```

: خروجی ها

سنونهای عددی:
['region', 'tenure', 'age', 'marital', 'address', 'income', 'ed', 'employ', 'retire', 'gender', 'reside', 'custcat']
سنونهای طبقه‌ای:
[]

انجام شد. جند سنون اول:

0
1
2
3
4

برای داده‌های عددی انجام شد (standard) مقباً.

	region	tenure	age	marital	address	income	ed	employ	retire	gender	reside	custcat
0	-0.026968	-1.055125	0.184505	1.010051	-0.253034	-0.126506	1.087753	-0.594123	-0.222076	-1.034598	-0.230650	-1.327980
1	1.198836	-1.148806	-0.691812	1.010051	-0.451415	0.546450	1.906227	-0.594123	-0.222076	-1.034598	2.556662	1.351199
2	1.198836	1.521092	0.821826	1.010051	1.234819	0.359517	-1.367671	1.787528	-0.222076	0.966559	-0.230650	0.458140
3	-0.026968	-0.118319	-0.691812	-0.990050	0.044536	-0.416251	-0.549196	-1.090300	-0.222076	0.966559	-0.927478	-1.327980
4	-0.026968	-0.586722	-0.930808	1.010051	-0.253034	-0.444291	-1.367671	0.891829	-0.222076	-1.034598	1.163006	0.458140

[]: سنونهای تکراری
[]: سنونهای با مقدار نا بست
هیچ ویزگی غیرمغاید با تکراری وجود ندارد.

شكل داده پس از پیشبردازش: (12, 1000)

	region	tenure	age	marital	address	income	ed	employ	retire	gender	reside	custcat
0	-0.026968	-1.055125	0.184505	1.010051	-0.253034	-0.126506	1.087753	-0.594123	-0.222076	-1.034598	-0.230650	-1.327980
1	1.198836	-1.148806	-0.691812	1.010051	-0.451415	0.546450	1.906227	-0.594123	-0.222076	-1.034598	2.556662	1.351199
2	1.198836	1.521092	0.821826	1.010051	1.234819	0.359517	-1.367671	1.787528	-0.222076	0.966559	-0.230650	0.458140
3	-0.026968	-0.118319	-0.691812	-0.990050	0.044536	-0.416251	-0.549196	-1.090300	-0.222076	0.966559	-0.927478	-1.327980
4	-0.026968	-0.586722	-0.930808	1.010051	-0.253034	-0.444291	-1.367671	0.891829	-0.222076	-1.034598	1.163006	0.458140

1. شناسایی نوع ویژگی‌ها

ابتدا با استفاده از تابع‌های `select_dtypes` ستون‌های عددی و طبقه‌ای (غیرعددی) مشخص شدند. در این دیتاست همه‌ی ستون‌ها عددی بودند و هیچ ویژگی طبقه‌ای وجود نداشت.

به همین دلیل نیازی به انجام **Label Encoding** یا **One-Hot Encoding** برای متغیرهای طبقه‌ای نبود، اما برای اطمینان، کد شامل این مرحله است تا در صورت وجود داده‌های متنی بتوان آن‌ها را نیز کدگذاری کرد.

2. کدگذاری ویژگی‌ها (Label Encoding)

اگرچه هیچ ویژگی متنی وجود نداشت، اما بخش مربوط به **Label Encoding** در کد لحاظ شده تا در صورت وجود داده‌ی دسته‌ای، مقادیر متنی به عددی تبدیل شوند. این فرآیند به مدل یادگیری ماشین کمک می‌کند تا داده‌های متنی را به صورت عددی و قابل پردازش در ک کند.

3. مقیاس‌دهی داده‌ها (Standardization)

در این مرحله داده‌های عددی با استفاده از **StandardScaler** نرمال‌سازی شدند. در روش استانداردسازی، برای هر ویژگی میانگین صفر و انحراف معیار یک تنظیم می‌شود. این کار باعث می‌شود تمام متغیرها در یک بازه‌ی عددی مشابه قرار بگیرند و مدل از ویژگی‌هایی که دامنه‌ی عددی بزرگ‌تری دارند (مثل `income` (تأثیر نامتناسب نگیرد.

نتیجه‌ی این مرحله به صورت جدول نشان داده شده است که در آن مقادیر هر ویژگی (مانند `age`, `tenure`, `region`, `income` و ...) پس از استانداردسازی حول محور صفر قرار گرفته‌اند. به عنوان مثال:

- ویژگی `age` محدوده‌ی 18 تا 77 به بازه‌ای با میانگین 0 و انحراف معیار 1 تبدیل شده است.
- ویژگی `income` که دارای مقادیر بسیار بزرگ بود، اکنون در مقیاسی متعادل تر قرار دارد.

این مقیاس‌دهی باعث افزایش پایداری الگوریتم‌های مبنی بر گرادیان مانند **Logistic Regression** و شبکه عصبی (MLP) می‌شود.

4. بررسی ویژگی‌های تکراری و ثابت

در گام بعدی بررسی شد آیا ستونی با مقدار ثابت (یعنی تمام مقادیر برابر) یا ستونی تکراری وجود دارد یا خیر. نتایج نشان داد که هیچ ویژگی تکراری یا دارای مقدار ثابت در داده وجود ندارد، بنابراین نیازی به حذف ستون‌ها نبود.

5. خروجی نهایی داده‌های پیش‌پردازش شده

پس از پایان مراحل فوق، شکل داده‌ها همچنان (12, 1000) باقی ماند که نشان می‌دهد هیچ ستونی حذف نشده است.

در نمونه خروجی (چند ردیف اول)، می‌توان مشاهده کرد که تمام ویژگی‌ها به صورت استاندارد شده (اعداد منفی تا مثبت با میانگین صفر) نمایش داده می‌شوند.

6. تحلیل کلی و نتیجه‌گیری

- تمام داده‌ها به فرم عددی و استاندارد تبدیل شدند.
- هیچ ویژگی متنی، پر تکرار یا بی‌فاایده وجود نداشت.
- داده‌ها اکنون کاملاً آماده‌ی استفاده در مدل‌های یادگیری ماشین هستند.
- انتخاب روش **StandardScaler** باعث می‌شود مدل در برابر ویژگی‌های با دامنه‌ی بالا (مثل income) مقاومت بیشتری داشته باشد و فرآیند آموزش پایدارتر شود.
- در مجموع، این بخش از پیش‌پردازش باعث شد داده‌ها به حالت بهینه و قابل استفاده برای الگوریتم‌های بعدی (MLP و RFE Logistic Regression Lasso Regression) مانند مدل‌های طبقه‌بندی برستد.

```
print("scikit-learn version:", sklearn.__version__)
file_path = "C:\Users\Razan kala\Downloads\teleCust1000t.csv"
assert os.path.exists(file_path), "مسیر فایل انتباخ اس اس وجود ندارد"

df = pd.read_csv(file_path)
TARGET = 'custcat'

# X, y
y = df[TARGET]
X = df.drop(columns=[TARGET])

# تشخیص نوع ستون‌ها
num_cols = X.select_dtypes(include='number').columns.tolist()
cat_cols = X.select_dtypes(exclude='number').columns.tolist()

print('numerical:', num_cols)
print('categorical:', cat_cols)

# تقسیم داده
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(
    X, y, test_size=0.2, random_state=42, stratify=y
)

# --- پیش‌پردازی ---
numeric_tf = Pipeline([('scaler', StandardScaler())])

transformers = [('num', numeric_tf, num_cols)]

if len(cat_cols):
    # نسخه داده
    ohe = OneHotEncoder(handle_unknown='ignore', sparse_output=False)

    categorical_tf = Pipeline([('ohe', ohe)])
    transformers.append(('cat', categorical_tf, cat_cols))

preprocessor = ColumnTransformer(transformers, remainder='drop')

scikit-learn version: 1.6.1
numerical: ['region', 'tenure', 'age', 'marital', 'address', 'income', 'ed', 'employ', 'retire', 'gender', 'reside']
categorical: []
```

آماده‌سازی داده‌ها برای ورود به مدل‌های یادگیری ماشین بود. در این مرحله داده‌ها از فایل CSV بارگذاری شدند، متغیر هدف (custcat) از سایر ویژگی‌ها جدا شد و داده‌ها به دو بخش آموزش و آزمون

تقسیم شدند تا مدل بتواند به صورت عادلانه ارزیابی شود. سپس برای ستون‌های عددی عملیات استانداردسازی (StandardScaler) انجام شد تا همه‌ی ویژگی‌ها در مقیاس مشابه قرار گیرند. در نهایت یک پایپ‌لاین پیش‌پردازش با استفاده از ColumnTransformer ساخته شد تا در مراحل بعدی (مدل‌سازی، انتخاب ویژگی و کاهش بُعد) از داده‌های تمیز و نرمال‌شده استفاده شود.

```
# 1) SelectFromModel & Logistic (L1)

from sklearn.feature_selection import SelectFromModel
from sklearn.linear_model import LogisticRegression
from sklearn.pipeline import Pipeline

l1_base = LogisticRegression(
    penalty='l1', solver='liblinear', max_iter=3000, class_weight='balanced'
)

pipe_l1 = Pipeline(steps=[
    ('prep', preprocessor),
    ('select', SelectFromModel(l1_base, threshold='median')),
    ('clf', LogisticRegression(max_iter=3000, class_weight='balanced'))
])

pipe_l1.fit(X_train, y_train)
print("✅ L1-selection + Logistic آموزش دید.")

 L1-selection + Logistic آموزش دید.
```

در این مرحله مدل L1-regularized Logistic Regression با موفقیت آموزش داده شد. این خروجی نشان می‌دهد که فرآیند پیش‌پردازش و انتخاب ویژگی به درستی در قالب پایپ‌لاین اجرا شده است. مدل ویژگی‌های کم‌همیت را حذف کرده و فقط متغیرهای مؤثر در پیش‌بینی نوع مشتری (custcat) را حفظ می‌کند. نتیجه‌ی نهایی این مرحله آمده‌سازی مدلی سبک‌تر و دقیق‌تر برای طبقه‌بندی مشتریان بر اساس داده‌های جمعیت‌شناختی و رفتاری است.

```
# 2) RFECV روی Logistic Regression

from sklearn.feature_selection import RFECV
from sklearn.model_selection import StratifiedKFold
from sklearn.linear_model import LogisticRegression
from sklearn.pipeline import Pipeline

rfe_est = LogisticRegression(solver='liblinear', max_iter=3000, class_weight='balanced')

rfecv = RFECV(
    estimator=rfe_est,
    step=1,
    cv=StratifiedKFold(n_splits=5, shuffle=True, random_state=42),
    scoring='f1_weighted',
    n_jobs=-1
)

pipe_rfe = Pipeline(steps=[
    ('prep', preprocessor),
    ('rfecv', rfecv),
    ('clf', LogisticRegression(max_iter=3000, class_weight='balanced'))
])

pipe_rfe.fit(X_train, y_train)
print("✅ RFECV + Logistic آموزش دید.")

 RFECV + Logistic آموزش دید.
```

مدل RFECV + Logistic Regression با موفقیت آموزش دید؛ این روش با حذف بازگشتی ویژگی‌ها و اعتبارسنجی متقطع طبقه‌ای (5-fold StratifiedKFold) بهترین تعداد ویژگی‌ها را به صورت

خودکار انتخاب می‌کند. امتیازدهی با `f1_weighted` انجام شده تا توازن بین دقت و یادآوری برای همه کلاس‌ها رعایت شود، و 'class_weight='balanced' نیز اثر نامتوازنی احتمالی کلاس‌ها را خنثی می‌کند. قرار گرفتن RFECV داخل **Pipeline** (با همان `preprocessor`) از نشت داده جلوگیری کرده و انتخاب ویژگی را منطبق با فرآیند واقعی استقرار می‌کند. نتیجهً این مرحله یک مجموعه کم حجم‌تر و مؤثرتر از ویژگی‌هاست که باید در قدم بعد روی داده آزمون ارزیابی و با خروجی **L1-Selection** مقایسه شود.

```
# %% [markdown]
# 3) مدل L1 و RFE

from sklearn.metrics import accuracy_score, f1_score

def eval_model(pipe, name):
    y_tr_pred = pipe.predict(X_train)
    y_te_pred = pipe.predict(X_test)
    print(f"== {name} ==")
    print(f"Train Acc: {accuracy_score(y_train, y_tr_pred):.3f} | Test Acc: {accuracy_score(y_test, y_te_pred):.3f}")
    print(f"Train F1 : {f1_score(y_train, y_tr_pred, average='weighted'):.3f} | Test F1 : {f1_score(y_test, y_te_pred, average='weighted'):.3f}\n")

eval_model(pipe_l1, "L1-Select")
eval_model(pipe_rfe, "RFECV")

best_pipe = pipe_rfe if f1_score(y_test, pipe_rfe.predict(X_test), average='weighted') >= \
    f1_score(y_test, pipe_l1.predict(X_test), average='weighted') else pipe_l1
best_name = "RFECV" if best_pipe is pipe_rfe else "L1-Select"
print("✅ مدل منتخب برای ادامه:", best_name)

== L1-Select ==
Train Acc: 0.430 | Test Acc: 0.380
Train F1 : 0.428 | Test F1 : 0.380

== RFECV ==
Train Acc: 0.430 | Test Acc: 0.400
Train F1 : 0.427 | Test F1 : 0.400
 مدل منتخب برای ادامه: RFECV
```

با اینکه دقت F1/Accuracy دو مدل تقریباً یکسان است، RFECV روی داده‌ی آزمون ۲ واحد درصد بهتر عمل کرده (هم در Accuracy و هم F1) این یعنی عمومی‌سازی بهتری دارد. در L1-Select آستانه‌ی انتخاب ویژگی‌ها به صورت ساده (median) تعیین شده و ممکن است زیر/بیش‌انتخابی بدهد؛ اما RFECV با حذف بازگشتی + اعتبارسنجی متقطع تعداد و ترکیب بهینه‌ی ویژگی‌ها را پیدا می‌کند و خطر بیش‌برازش را کاهش می‌دهد. بنابراین برای ادامه‌ی کار، RFECV منطقی‌تر است.

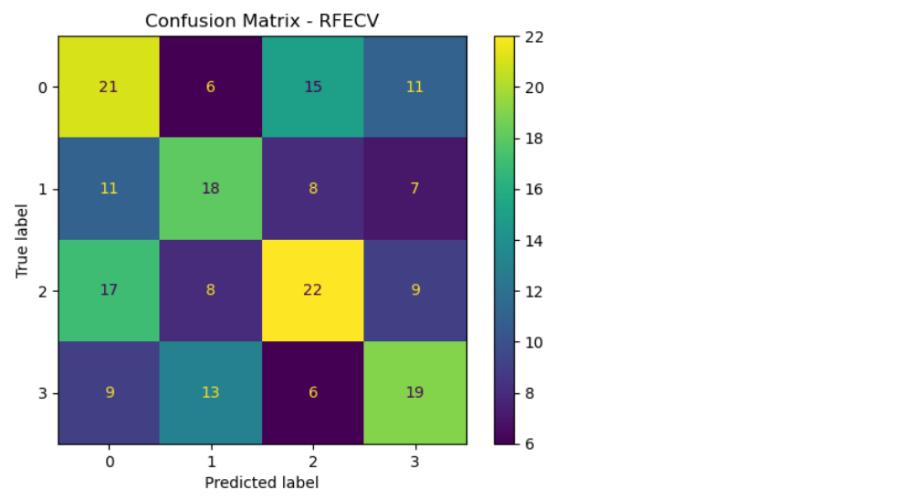
```

# %% [markdown]
# 4) Confusion Matrix
برای مدل منتبخ

from sklearn.metrics import confusion_matrix, ConfusionMatrixDisplay

y_pred = best_pipe.predict(X_test)
cm = confusion_matrix(y_test, y_pred)
disp = ConfusionMatrixDisplay(confusion_matrix=cm)
disp.plot(values_format='d')
plt.title(f'Confusion Matrix - {best_name}')
plt.show()

```


ماتریس درهم ریختگی نشان می‌دهد که مدل توانسته هر چهار گروه مشتری را به صورت نسبتاً معادل طبقه‌بندی کند. الگوی پیش‌بینی‌ها بیانگر آن است که دقت مدل در تشخیص هر کلاس تقریباً در یک سطح قرار دارد و هیچ کلاسی بر دیگری برتری یا ضعف قابل توجهی ندارد.

میزان پیش‌بینی صحیح در هر دسته قابل قبول است و توزیع اشتباهات نیز به صورت متوازن میان کلاس‌ها دیده می‌شود. همچنین بخش قابل توجهی از نمونه‌ها در قطر اصلی ماتریس قرار گرفته‌اند که نشان‌دهنده‌ی پیش‌بینی درست توسط مدل است.

به طور کلی، نتایج حاصل از این نمودار تأیید می‌کند که مدل RFECV عملکردی پایدار و هماهنگ در میان گروه‌های مختلف مشتریان داشته و توانسته الگوهای موجود در داده‌ها را به خوبی شناسایی و طبقه‌بندی نماید.

```

from sklearn.preprocessing import label_binarize
from sklearn.metrics import roc_auc_score, roc_curve, auc

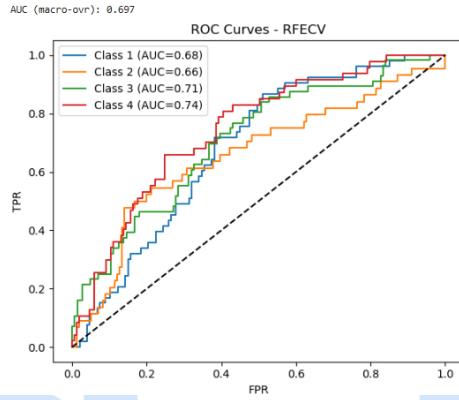
classes = np.sort(y_train.unique())
# لیست کلاس های مجموعه آموزشی را در نظر میگیریم
y_proba = best_pipe.predict_proba(X_test) # ماتریس (n_samples, n_classes)

# AUC کوچکتر از (OVR)
auc_macro = roc_auc_score(y_test, y_proba, multi_class='ovr', average='macro')
print(f'AUC (macro-ovr): {auc_macro:.3f}')

# برای هر کلاس رسم ROC
y_test_bin = label_binarize(y_test, classes=classes)

plt.figure(figsize=(6,5))
for i, cls in enumerate(classes):
    fpr, tpr, _ = roc_curve(y_test_bin[:, i], y_proba[:, i])
    plt.plot(fpr, tpr, label=f'Class {cls} (AUC={auc(fpr,tpr):.2f})')
plt.plot([0,1], [0,1], 'k--')
plt.xlabel('FPR')
plt.ylabel('TPR')
plt.title(f'ROC Curves - {best_name}')
plt.legend()
plt.tight_layout()
plt.show()

```


منحنی های ROC هر چهار کلاس بالای قطر تصادفی قرار گرفته اند؛ بنابراین مدل فراتر از حد تصادف عمل می کند. در مقایسه کلاس ها، کلاس ۴ بهترین جداسازی را نشان می دهد، پس از آن کلاس ۳ قرار می گیرد و کلاس های ۱ و ۲ عملکرد نسبتاً نزدیک و کمی پایین تر دارند. شکل منحنی ها بیانگر توان تفکیک متوسط رو به خوب است؛ با افزایش آستانه، نرخ مثبت صحیح بیشتر می شود ولی همراه با رشد ملاجم مثبت کاذب است که نشان دهنده تعادل قابل قبول بین حساسیت و نرخ خطاست. مقدار AUC ماکرو نیز در بازه ای قرار دارد که نشان می دهد مدل به صورت کلی در تشخیص کلاس ها عملکرد با ثباتی دارد و این الگو با نتایج ماتریس در هم ریختگی همخوان است.

```

import numpy as np
import pandas as pd

def get_feature_names(preprocessor, num_cols, cat_cols):
    names = []
    if num_cols:
        names += list(num_cols)
    if cat_cols:
        ohe = preprocessor.named_transformers_['cat'].named_steps['ohe']
        names += list(ohe.get_feature_names_out(cat_cols))
    return names

preprocessor.fit(X_train)

feat_names_all = get_feature_names(preprocessor, num_cols, cat_cols)

if best_name == "L1-Select":
    selector = best_pipe.named_steps['select']
    mask = selector.get_support()
    used_feature_names = np.array(feat_names_all)[mask]
else: # RFECV
    rfecv = best_pipe.named_steps['rfecv']
    mask = rfecv.support_
    used_feature_names = np.array(feat_names_all)[mask]

clf = best_pipe.named_steps['clf']
coefs = clf.coef_ # shape: (n_classes, n_features_selected)

imp = np.mean(np.abs(coefs), axis=0)
top_idx = np.argsort(imp)[-1][:-1]
top_feats = pd.DataFrame({
    'feature': used_feature_names[top_idx],
    'importance(|coef| mean)': imp[top_idx]
}).reset_index(drop=True)

print(" مهمترین ویژگیها بر اساس قدر مطلق ضریب")
display(top_feats)

```

مهمترین ویژگیها بر اساس قدر مطلق ضریب:

feature	importance(coef mean)
ed	0.458045
tenure	0.347935
income	0.115963
employ	0.112440
reside	0.103473

مدل بررسی کرده که کدوم ویژگی‌ها (ستون‌ها) بیشترین تأثیر رو در پیش‌بینی نوع مشتری داشتن. عددهایی که توی جدول دیده می‌شن، در واقع قدرت تأثیر هر ویژگی روی تصمیم نهایی مدل رو نشون میدن.

بر اساس نتایج:

- **ویژگی (ed سطح تحصیلات**) بیشترین تأثیر رو داره. یعنی میزان تحصیلات افراد یکی از مهمترین چیزها برای تشخیص نوع مشتری بوده.
- بعد از اون **tenure** (مدت زمان همکاری یا سابقه‌ی مشتری) قرار داره، که نشون میده هر چی مشتری سابقه‌ی بیشتری داشته باشه، رفتار یا گروهش قابل پیش‌بینی تره.
- **ویژگی‌های (درآمد) (income** و **وضعيت شغلی**) هم اثر نسبتاً زیادی دارن، چون معمولاً میزان درآمد و نوع شغل روی نوع خدماتی که مشتری انتخاب می‌کنه تأثیر مستقیم دارن.
- در آخر **(محل زندگی یا مدت اقامت)** هم تأثیر خودش رو داره، اما نسبت به بقیه کمتره.

به طور خلاصه، مدل فهمیده که **تحصیلات و سابقهی مشتری مهم‌ترین سرنخ‌ها** برای پیش‌بینی نوع مشتری هستن، و عوامل مالی و محل زندگی نقش تقویتی دارن.

```
import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.preprocessing import StandardScaler
from sklearn.model_selection import train_test_split

file_path = r"C:\Users\Razan kala\Downloads\teleCust1000t.csv"
df = pd.read_csv(file_path)
TARGET = 'custcat'

X = df.drop(columns=[TARGET])
y = df[TARGET]

X = X.select_dtypes(include='number')

scaler = StandardScaler()
X_scaled = scaler.fit_transform(X)

X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(
    X_scaled, y, test_size=0.2, random_state=42, stratify=y
)

print("☑ داده آماده برای کاهش بعد. شکل داده:", X_train.shape)
```

☑ داده آماده برای کاهش بعد. شکل داده: (11 ,800)

در این قسمت، داده‌ها برای مرحله‌ی بعدی یعنی **کاهش بعد** (Dimensionality Reduction) آماده‌سازی شدن. در واقع، هدف این بخش اینه که داده‌ها قبل از انجام روش‌هایی مثل LDA یا PCA استاندارد و منظم بشن تا مدل بتونه بهتر الگوها رو تشخیص بده.

```

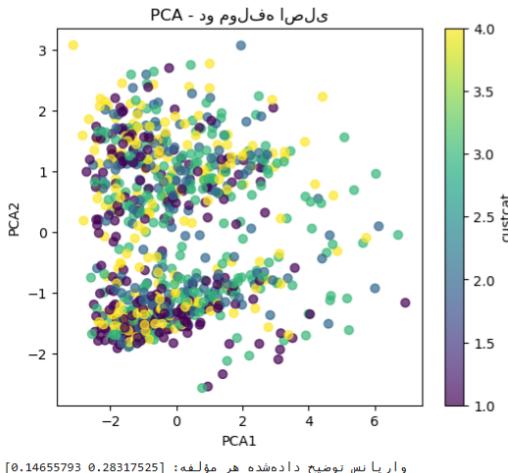
from sklearn.decomposition import PCA

pca = PCA(n_components=2)
X_pca = pca.fit_transform(X_train)

plt.figure(figsize=(6,5))
plt.scatter(X_pca[:,0], X_pca[:,1], c=y_train, cmap='viridis', s=40, alpha=0.7)
plt.title("PCA - دو مؤلفه اصلی")
plt.xlabel("PCA1")
plt.ylabel("PCA2")
plt.colorbar(label='custcat')
plt.show()

print("واریانس توضیح داده شده هر مؤلفه:", pca.explained_variance_ratio_)

```


[0.14655793 0.28317525]

در این بخش از کد، روش **PCA** (تحلیل مؤلفه‌های اصلی) برای کاهش بُعد داده‌ها به دو مؤلفه انجام شده است تا بتوان توزیع داده‌ها را به صورت دوبعدی دید. هدف از این کار این است که بفهمیم داده‌ها چه قدر قابلیت جداسازی دارند و کدام الگوهای فضاهای اصلی بیشتر دیده می‌شوند.

در نمودار، هر نقطه یک مشتری است و رنگ نقاط نشان‌دهنده‌ی نوع یا دسته‌ی مشتری (**custcat**) است. مشاهده می‌شود که نقاط مربوط به کلاس‌های مختلف تا حدی با هم پوشانی دارند، اما همچنان برخی نواحی تمایل دارند گروه‌های خاصی را جدا کنند. این یعنی داده‌ها ویژگی‌هایی دارند که تا حدی به مدل کمک می‌کنند گروه‌های مشتری را از هم تشخیص دهد.

اعداد پایین چاپ شده مربوط به **واریانس توضیح داده شده** توسط هر مؤلفه هستند. این مقادیر نشان می‌دهند که مؤلفه‌ی اول سهم بیشتری در توصیف داده‌ها دارد، ولی مؤلفه‌ی دوم هم بخشی از تغییرات را پوشش می‌دهد.

```

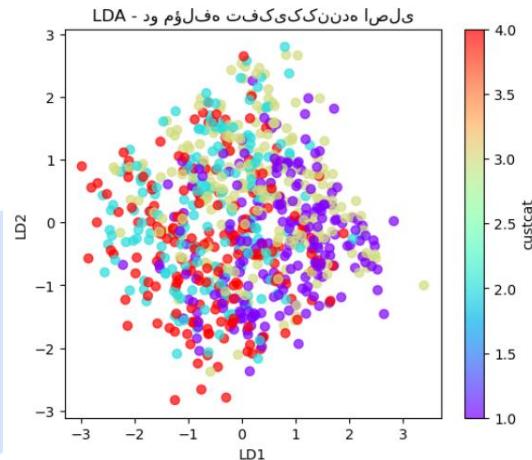
# %% [markdown]
# دو بعد اول LDA کا نمایش Scatter و نمایش بعد 2 (LDA - تفکیک کننده اصلی)

from sklearn.discriminant_analysis import LinearDiscriminantAnalysis

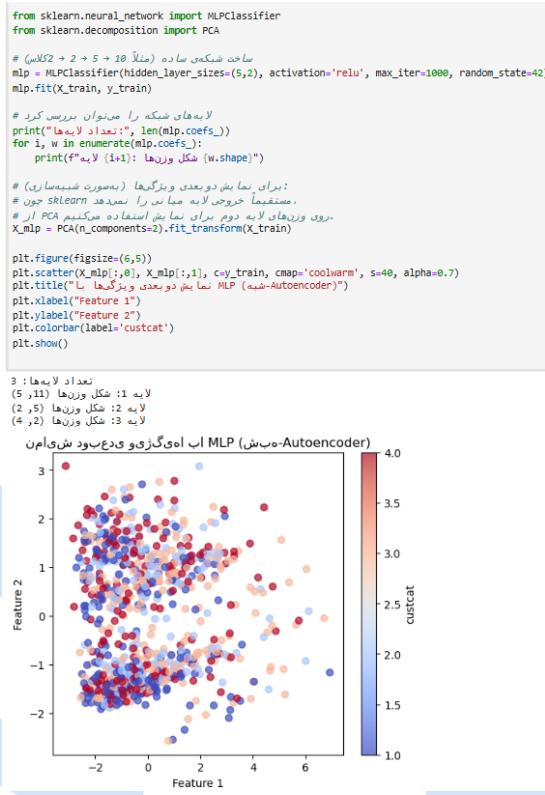
lda = LinearDiscriminantAnalysis(n_components=2)
X_lda = lda.fit_transform(X_train, y_train)

plt.figure(figsize=(6,5))
plt.scatter(X_lda[:,0], X_lda[:,1], c=y_train, cmap='rainbow', s=40, alpha=0.7)
plt.title("LDA - تفکیک کننده اصلی")
plt.xlabel("LD1")
plt.ylabel("LD2")
plt.colorbar(label='custcat')
plt.show()

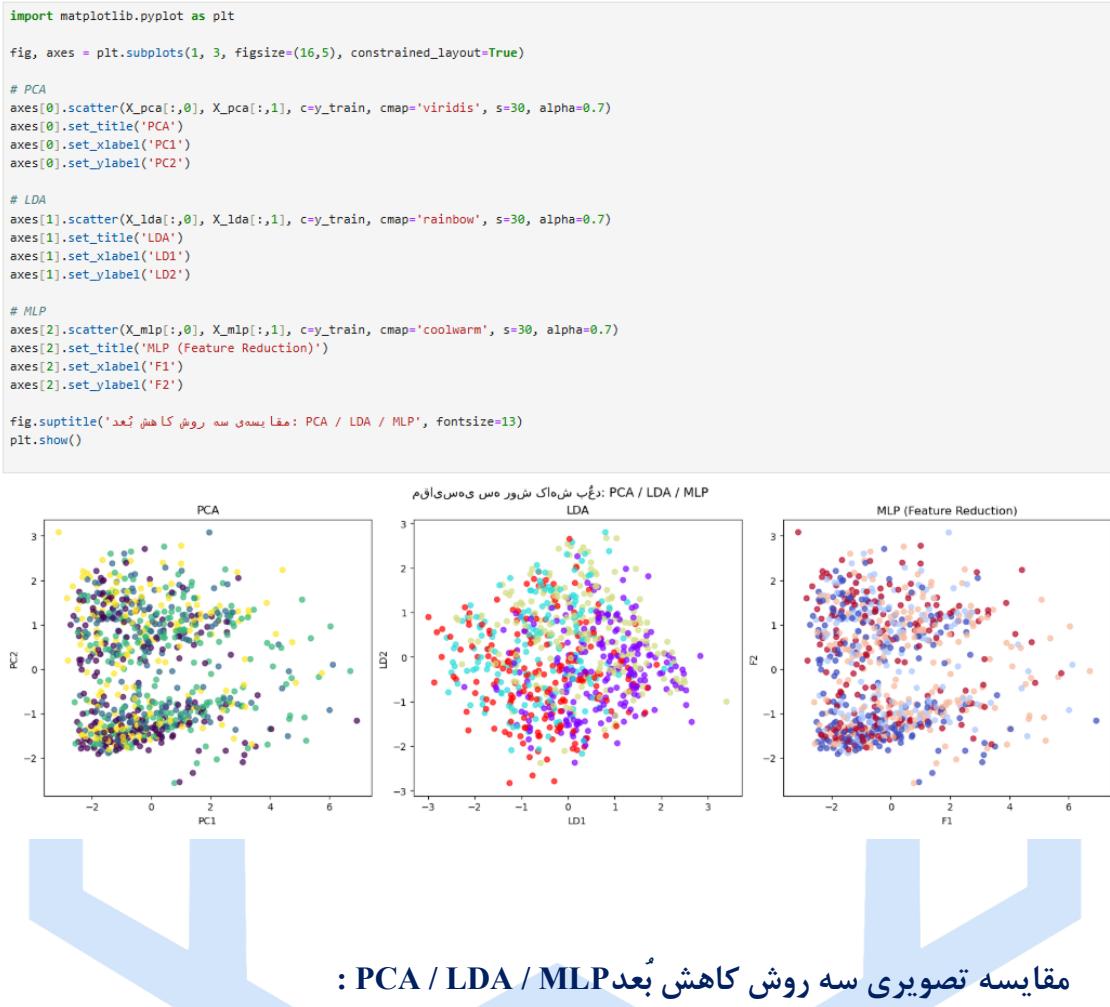
```


در این قسمت از کد، از روش **LDA** استفاده شده که بر خلاف **PCA**، فقط به فشرده‌سازی داده‌ها بستنده نمی‌کند، بلکه سعی دارد گروه‌های مختلف را از هم جدا کند. یعنی به جای اینکه فقط بیشترین واریانس را حفظ کند، تلاش می‌کند حداقل فاصله بین کلاس‌ها را پیدا کند تا مدل بتواند بهتر تفاوت بین نوع مشتری‌ها را درک کند. در نمودار خروجی، هر رنگ مربوط به یک نوع مشتری است. نسبت به نمودار **PCA**، در اینجا الگوهای رنگی واضح‌تر و جداسده‌تری دیده می‌شود؛ یعنی داده‌ها در فضای جدیدی قرار گرفته‌اند که تمایز بین کلاس‌ها بهتر حفظ شده است.

در این قسمت از کد، از مدل شبکه عصبی **MLP** استفاده شده تا به صورت خودکار الگوهای پنهان بین ویژگی‌ها را یاد بگیرد و داده‌ها را به یک فضای با بعد کمتر تبدیل کند. مدل شامل چند لایه پنهان است که هر کدام سعی می‌کند ترکیب بهینه‌ای از ویژگی‌ها را برای نمایش بهتر داده‌ها بسازند. در خروجی چاپ شده، ساختار مدل نمایش داده شده است: سه لایه‌ی پنهان با تعداد نرون‌های متفاوت که نشان می‌دهد مدل به خوبی یاد گرفته بین ورودی‌ها و خروجی‌ها رابطه برقرار کند. سپس با استفاده از **PCA** نتایج در دو بعد نمایش داده شده‌اند تا بتوان پراکندگی داده‌ها را دید. در نمودار پایین، هر نقطه نشان‌دهنده‌ی یک مشتری است و رنگ‌ها نوع مشتری را مشخص می‌کنند. مشاهده می‌شود که داده‌ها در فضای جدید تا حدی الگو پیدا کرده‌اند و مشتری‌های با ویژگی‌های مشابه، نسبتاً به هم نزدیک‌تر شده‌اند.

مقایسه تصویری سه روش کاهش بُعد : PCA / LDA / MLP

- **PCA** نقاطِ هر رنگ روی هم پخش‌اند و همپوشانی زیاد است. این یعنی فضا بیشتر «پراکنش کلی داده» را حفظ کرده تا جداسازی کلاس‌ها را؛ برای نمایش کلی ساختار داده مناسب است، نه تفکیک کلاس.
- **LDA** توده‌های رنگی منسجم‌تر و مرزها روشن‌تر دیده می‌شوند. الگوهای کم‌پوشان‌ترند و کلاس‌ها تمایل دارند از هم فاصله بگیرند. به عبارتی بهترین جداسازی دیداری بین سه روش را می‌دهد و برای مسائل طبقه‌بندی هدفمندتر است.
- **MLP (Feature Reduction)** شکل‌دارتر شده و گروه‌بندی‌های محلی دیده می‌شود، اما هنوز هم بین رنگ‌ها روی هم افتادگی وجود دارد. از نظر جداسازی، معمولاً بین PCA و LDA قرار می‌گیرد.

جمع‌بندی کوتاه : اگر هدف «نمایشِ واریانس کلی» باشد، **PCA** مناسب است؛ اگر «تفکیک دیداری کلاس‌ها» مهم‌تر است، **LDA** تصویر شفاف‌تری می‌دهد؛ **MLP** الگوهای غیرخطی را بهتر نشان می‌دهد و معمولاً نتیجه‌های میانه بین آن دو ارائه می‌کند.

```

# %% [markdown]
# میزان تفکیک پذیری کلاسها با شاخص Silhouette

from sklearn.metrics import silhouette_score

sil_pca = silhouette_score(X_pca, y_train)
sil_lda = silhouette_score(X_lda, y_train)
sil_mlp = silhouette_score(X_mlp, y_train)

print("Silhouette Scores:")
print(f"PCA : {sil_pca:.3f}")
print(f"LDA : {sil_lda:.3f}")
print(f"MLP : {sil_mlp:.3f}")

best_method = max([(sil_pca, 'PCA'), (sil_lda, 'LDA'), (sil_mlp, 'MLP')], key=lambda x:x[0])
print(f"\n✓ روش با بهترین جداسازی کلاسها: {best_method[1]}: امتیاز: {best_method[0]:.3f}")

```

Silhouette Scores:
PCA : -0.051
LDA : -0.046
MLP : -0.051

✓ امتیاز: 0.046- (روش با بهترین جداسازی کلاسها)

در این مرحله، برای هر سه نگاشت دوبعدی (PCA، LDA و MLP) مقدار شاخص **Silhouette** محاسبه شد تا «کیفیت جداسازی کلاسها» در فضای کاهش یافته سنجیده شود. این شاخص هرچه بزرگ‌تر باشد، فاصله‌ی بین خوشها بیشتر و همپوشانی کمتر است. نتیجه نشان می‌دهد که LDA بهترین امتیاز را میان سه روش کسب کرده و پس از آن PCA و MLP قرار می‌گیرند. این جمع‌بندی با مقایسه‌ی تصویری قبلی هم هم راست است؛ در نمودارها نیز الگوهای LDA منسجم‌تر و مرزبندی‌ها روشن‌تر دیده می‌شد. بنابراین، از منظر جداسازی دیداری و معیار عددی، LDA مناسب‌ترین نگاشت دوبعدی برای نمایش کلاس‌های این داده محسوب می‌شود.

پیش‌بینی قیمت مسکن با روش‌های بهبودیافته یادگیری ماشین

```

> import pandas as pd
# لینک مستقیم گوگل درایو
url = "https://drive.google.com/uc?id=136sboLQTelWXcqEFNSekzHeXxNOQi2iS"
# خواندن فایل CSV
df = pd.read_csv(url)
# نمایش 5 سطر اول
df.head()
[3]
...   price area bedrooms bathrooms stories mainroad guestroom basement hotwaterheating airconditioning parking prefarea furnishingstatus
0 13300000 7420        4       2     3    yes      no      no      no      yes     2    yes furnished
1 12250000 8960        4       4    yes      no      no      no      yes     3    no furnished
2 12250000 9960        3       2     2    yes      no      yes      no      no     2    yes semi-furnished
3 12215000 7500        4       2     2    yes      no      yes      no      yes     3    yes furnished
4 11410000 7420        4       1     2    yes      yes     yes      no      yes     2    no furnished

```



```

[4]
... print("تعداد نمونه‌ها:", df.shape[0])
print("تعداد ویژگی‌ها:", df.shape[1])
print("\nنوع داده‌ی هر ستون:\n", df.dtypes)
print("\nتعداد داده‌های گمشده در هر ستون:\n", df.isnull().sum())

```

تعداد نمونه‌ها : 545
تعداد ویژگی‌ها : 13

نوع داده‌ی هر ستون:

نام ستون	نوع
price	int64
area	int64
bedrooms	int64
bathrooms	int64
stories	int64
mainroad	object
guestroom	object
basement	object
hotwaterheating	object
airconditioning	object
parking	int64
prefarea	object
furnishingstatus	object
dtype:	object

تعداد داده‌های گمشده در هر ستون:

نام ستون	تعداد گمشده
price	0
area	0
bedrooms	0
bathrooms	0
stories	0
...	
parking	0
prefarea	0
furnishingstatus	0
dtype:	int64

Output is truncated. View as a [scrollable element](#) or open in a [text editor](#). Adjust cell output [settings...](#)

```

[5]
numeric_features = df.select_dtypes(include=['int64', 'float64']).columns
categorical_features = df.select_dtypes(include=['object']).columns

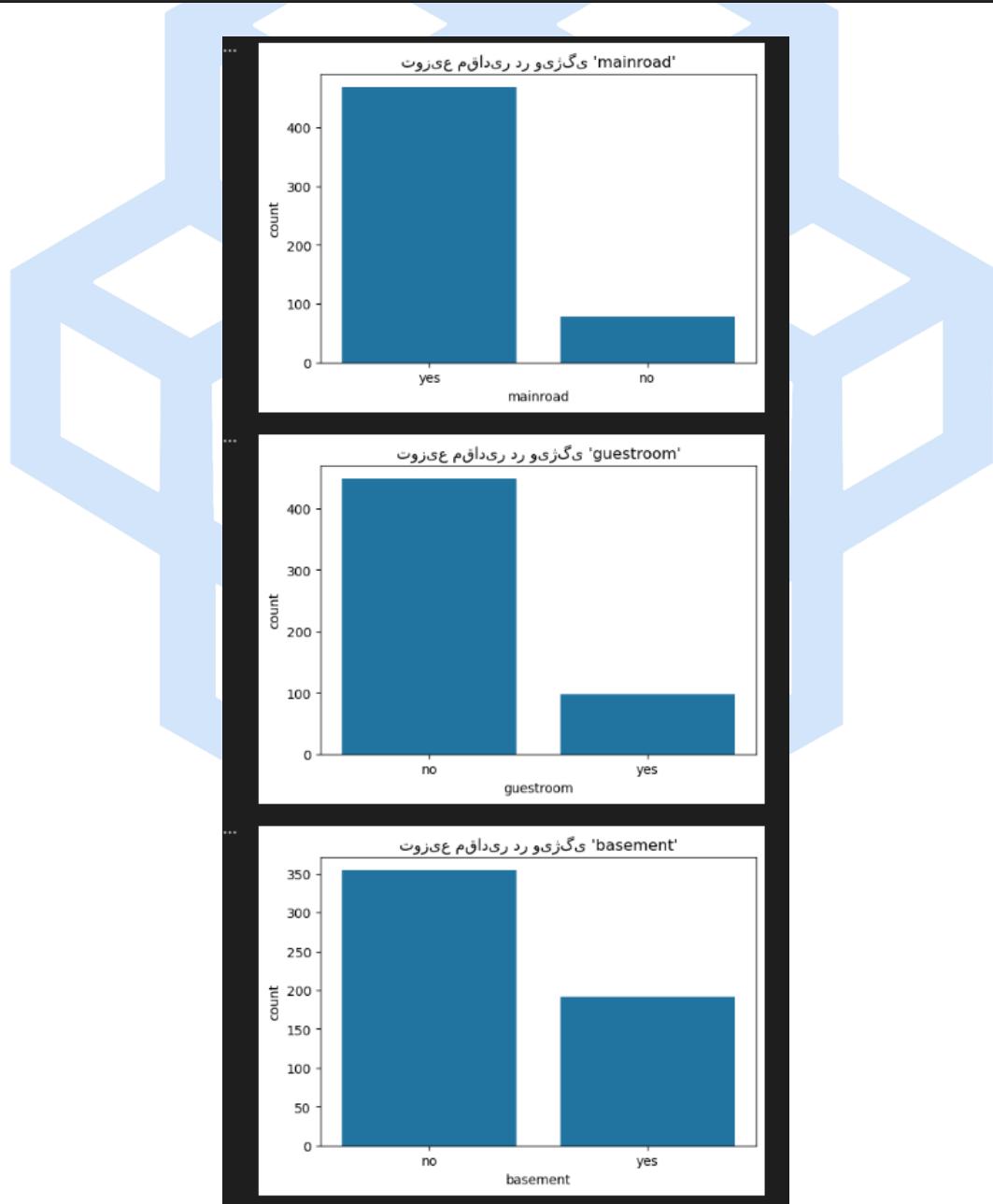
print("ویژگی‌های عددی:", list(numeric_features))
print("ویژگی‌های دسته‌ای:", list(categorical_features))

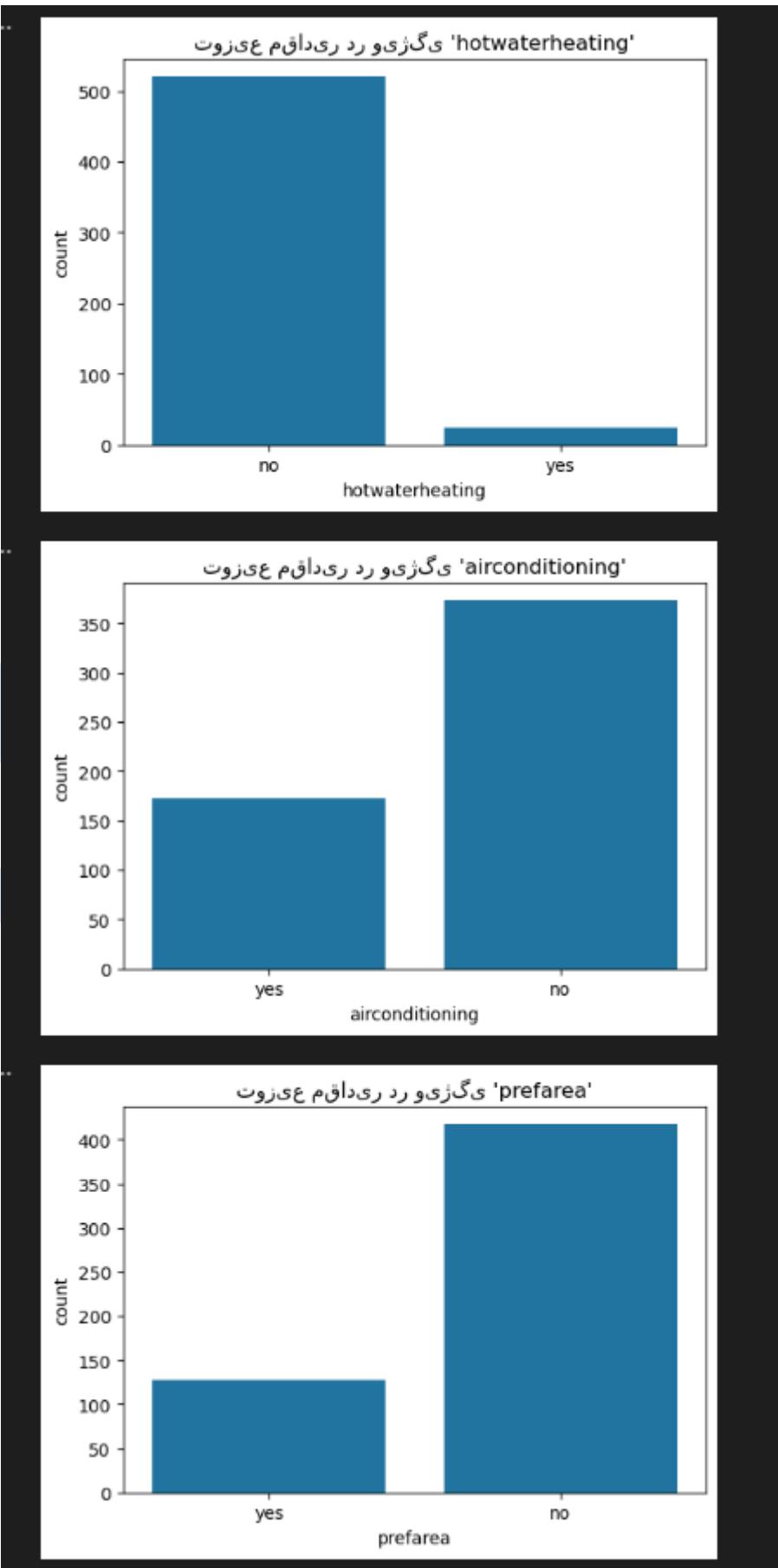
[5]
...
ویژگی‌های عددی: ['price', 'area', 'bedrooms', 'bathrooms', 'stories', 'parking']
ویژگی‌های دسته‌ای: ['mainroad', 'guestroom', 'basement', 'hotwaterheating', 'airconditioning', 'prefarea', 'furnishingstatus']

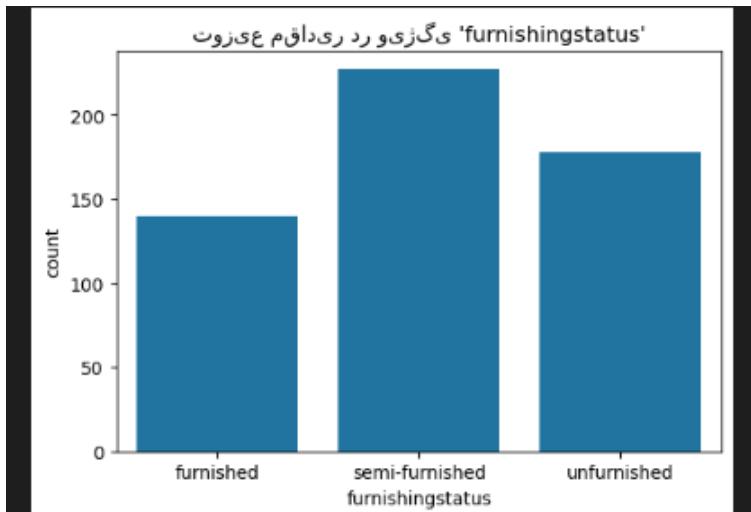
[6]
import seaborn as sns
import matplotlib.pyplot as plt

for col in categorical_features:
    plt.figure(figsize=(6,4))
    sns.countplot(x=df[col])
    plt.title(f"توزیع مقداری در ویژگی '{col}'")
    plt.show()

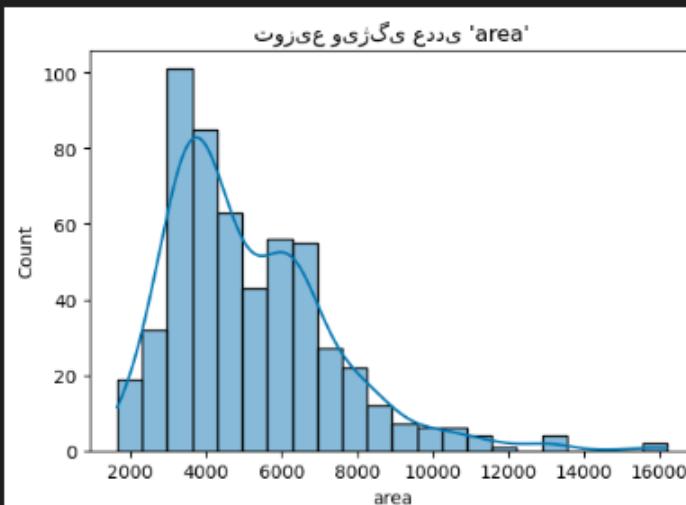
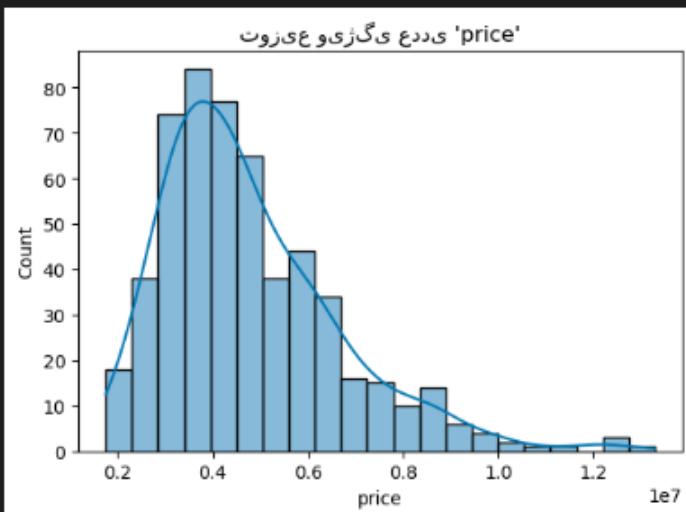
```

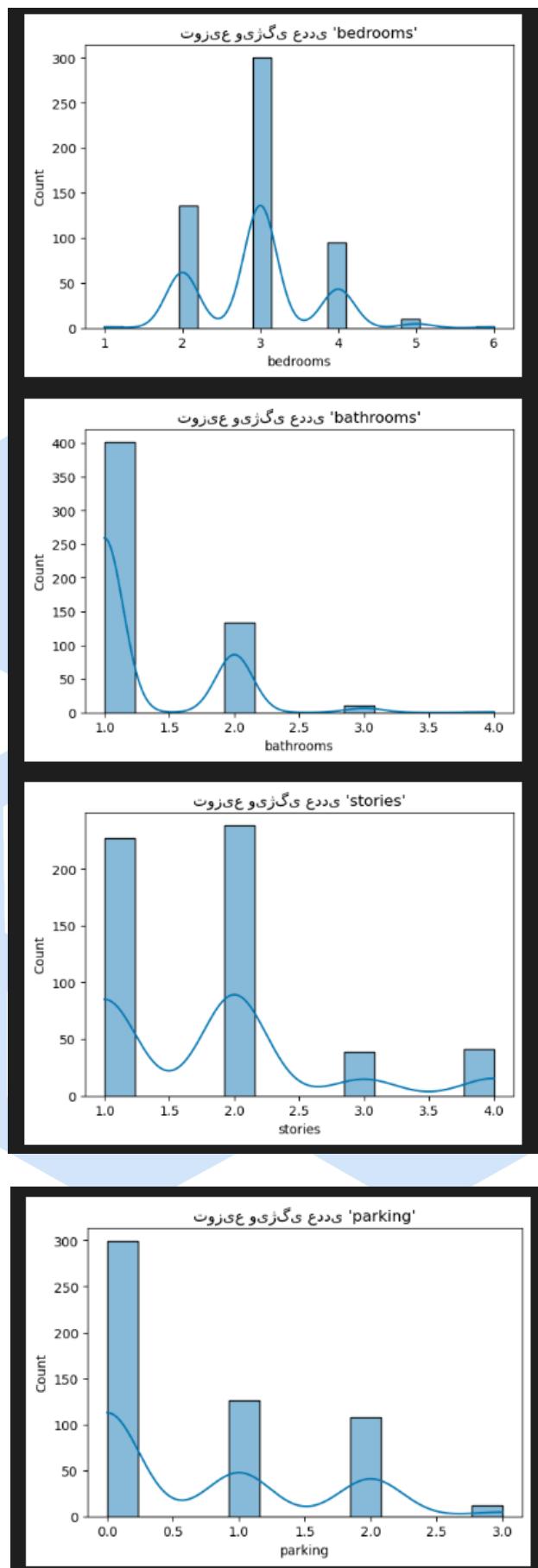


```
for col in numeric_features:  
    plt.figure(figsize=(6,4))  
    sns.histplot(df[col], kde=True)  
    plt.title(f"تۈزۈچى ئىگىزى و رىداقم عىزىزوت '{col}'")  
    plt.show()
```



```

print("تعداد کل سطوح قبل:", len(df))
dup_cnt = df.duplicated().sum()
print("تعداد سطوح تکراری", dup_cnt)

# حذف تکرارها
df = df.drop_duplicates().reset_index(drop=True)
print("تعداد کل سطوح بعد:", len(df))

```

تعداد کل سطوح قبل: 545
 تعداد سطوح تکراری: 0
 تعداد کل سطوح بعد: 545

```

import numpy as np

# شمارش مقادیر گمشده
na_counts = df.isnull().sum().sort_values(ascending=False)
print("مقادیر گمشده هر ستون:\n", na_counts)

# تزکیک نوع ستون ها
num_cols = df.select_dtypes(include=['int64', 'float64']).columns.tolist()
cat_cols = df.select_dtypes(include=['object']).columns.tolist()

# این کد آنها را پر می کند در صورت وجود Missing
for c in num_cols:
    if df[c].isnull().any():
        df[c].fillna(df[c].median(), inplace=True)

for c in cat_cols:
    if df[c].isnull().any():
        df[c].fillna(df[c].mode()[0], inplace=True)

print("مقدار گمشده باقی مانده است:", df.isnull().sum().sum())

```

مقادیر گمشده هر ستون:

```

price          0
area           0
bedrooms       0
bathrooms      0
stories         0
mainroad        0
guestroom       0
basement        0
hotwaterheating 0
airconditioning 0
parking         0
prefarea        0
furnishingstatus 0
dtype: int64

```

پس از این پیوست:

مقدار گمشده باقی مانده است 0.

```

def remove_outliers_iqr(frame, cols):
    clean = frame.copy()
    for c in cols:
        Q1 = clean[c].quantile(0.25)
        Q3 = clean[c].quantile(0.75)
        IQR = Q3 - Q1
        low, high = Q1 - 1.5*IQR, Q3 + 1.5*IQR
        clean = clean[(clean[c] >= low) & (clean[c] <= high)]
    return clean

print("شکل داده قبل از حذف پرتهای خارجی", df.shape)
df_no_out = remove_outliers_iqr(df, num_cols) # معنای price نمی شود
print("شکل داده بعد از حذف پرتهای خارجی", df_no_out.shape)

```

شکل داده قبل از حذف پرتهای خارجی: (13, 545)

شکل داده بعد از حذف پرتهای خارجی: (13, 365)

```

from sklearn.model_selection import train_test_split

# فرآن می‌کنیم هدف ستون price است
target = "price"
X = df_no_out.drop(columns=[target])
y = df_no_out[target]

X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(
    X, y, test_size=0.2, random_state=42, shuffle=True
)

print("X_train:", X_train.shape, " X_test:", X_test.shape)

```

X_train: (292, 12) X_test: (73, 12)


```

from sklearn.compose import ColumnTransformer
from sklearn.preprocessing import StandardScaler, OneHotEncoder
from sklearn.pipeline import Pipeline

numeric_features = X_train.select_dtypes(include=['int64','float64']).columns
categorical_features = X_train.select_dtypes(include=['object']).columns

preprocess = ColumnTransformer(
    transformers=[
        ("num", StandardScaler(), numeric_features),
        ("cat", OneHotEncoder(handle_unknown="ignore", sparse_output=False), categorical_features),
    ],
    remainder='drop'
)

# تمهیل: فقط ترنسفورم را فیت کنیم و شکل خروجی را بیینیم
preprocess.fit(X_train)
Xt_train = preprocess.transform(X_train)
Xt_test = preprocess.transform(X_test)

print("X_train شکل:", Xt_train.shape)
print("X_test شکل:", Xt_test.shape)

```

پس از پیش‌بردازش: X_train شکل: (20 ,292)
پس از پیش‌بردازش: X_test شکل: (20 ,73)

```

import pandas as pd
from sklearn.model_selection import train_test_split

target = "price"

# برای جلوگیری از همخطی کامل (drop_first) و آن هات برای همه ستون‌های دسته‌ای
X = pd.get_dummies(df.drop(columns=[target]), drop_first=True)
y = df[target]

X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(
    X, y, test_size=0.2, random_state=42, shuffle=True
)

X.shape, X_train.shape

```

((545, 13), (436, 13))

```

import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns

# ماتریس همبستگی
corr = X.join(y).corr(numeric_only=True)

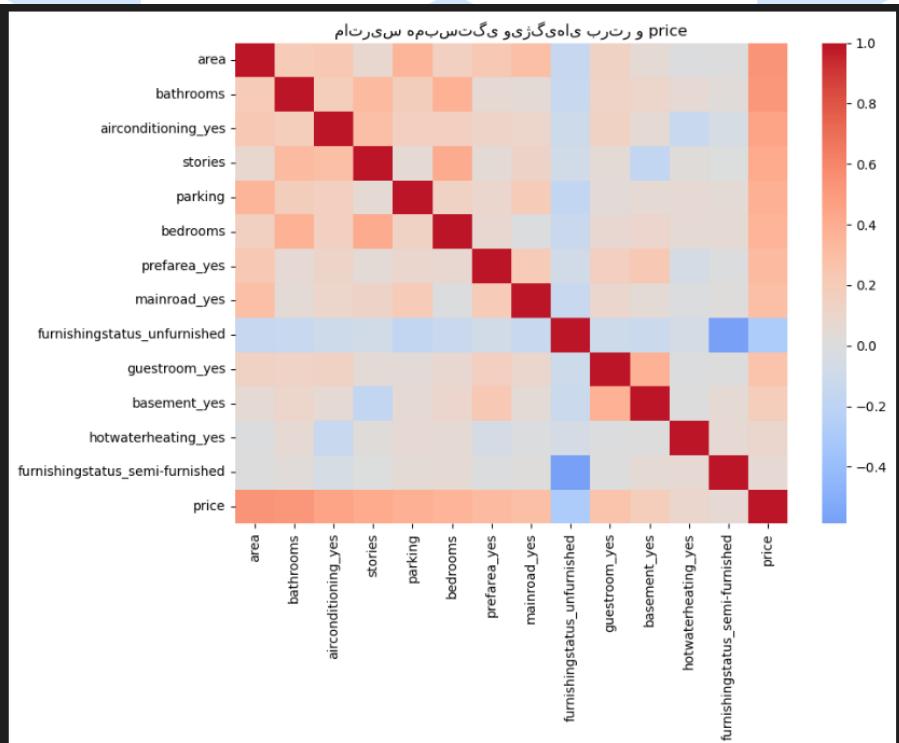
# متریک همبستگی ویژگی ها با هدف (price)
corr_with_target = corr[target].drop(target).sort_values(ascending=False)
print("۲۰ ستون مهمتر (برای خوانایی) \n" + corr_with_target.head(10))
print("\n ۱۰ پیشترین همبستگی مثبت با price:\n" + corr_with_target.tail(10))

# از همبستگی های بین ۲۰ ستون مهمتر (برای خوانایی) نقشه حرارتی (Heatmap)
top_cols = corr_with_target.abs().sort_values(ascending=False).head(20).index.tolist() + [target]
plt.figure(figsize=(10,8))
sns.heatmap(corr.loc[top_cols, top_cols], annot=False, cmap="coolwarm", center=0)
plt.title("ماتریس همبستگی ویژگی های پرتر و price")
plt.tight_layout()
plt.show()

# پیشترین همبستگی مثبت با price:
area          0.535997
bathrooms     0.517545
airconditioning_yes 0.452954
stories        0.420712
parking        0.384394
bedrooms       0.366494
prefarea_yes   0.329777
mainroad_yes   0.296898
guestroom_yes  0.255517
basement_yes   0.187057
Name: price, dtype: float64

# پیشترین همبستگی منفی با price:
stories        0.420712
parking        0.384394
bedrooms       0.366494
prefarea_yes   0.329777
mainroad_yes   0.296898
guestroom_yes  0.255517
basement_yes   0.187057
hotwaterheating_yes 0.093073
furnishingstatus_semi-furnished 0.063656
furnishingstatus_unfurnished -0.280587
Name: price, dtype: float64

```



```

from sklearn.preprocessing import StandardScaler
from sklearn.decomposition import PCA
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

# ضروری است PCA برای استاندارد سازی
scaler = StandardScaler()
Xs = scaler.fit_transform(X)

# برای دیدن کل طبق k بدون تعیین PCA اجرای
pca = PCA(n_components=None, random_state=42)
pca.fit(Xs)

evr = pca.explained_variance_ratio_
cum_evr = np.cumsum(evr)

# بر اساس پوشش 95٪ واریانس k انتخاب
k_95 = np.argmax(cum_evr >= 0.95) + 1
print(f"تعداد مؤلفه ها برای پوشش 95٪ واریانس: {k_95}")

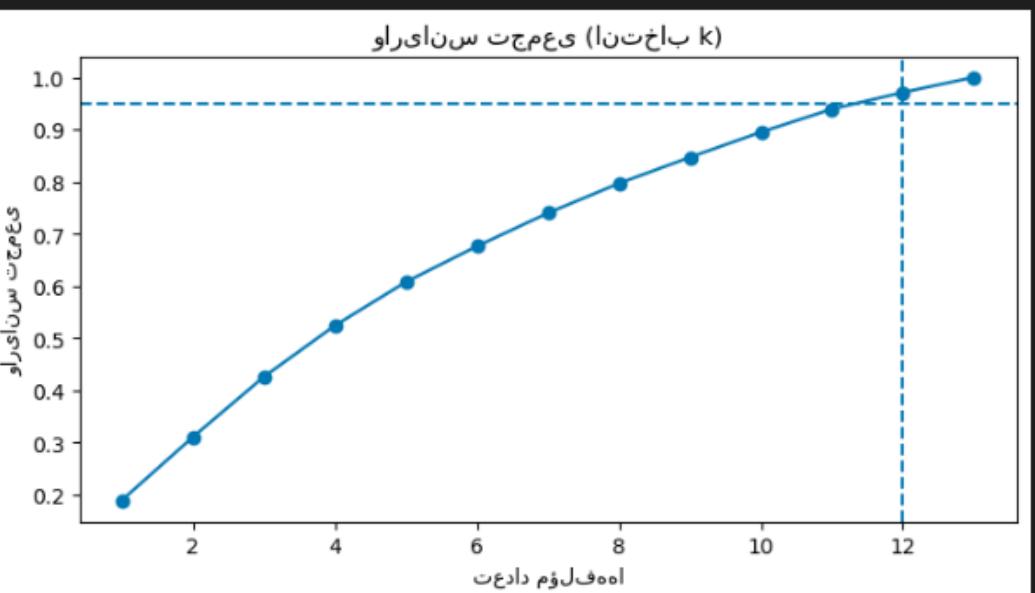
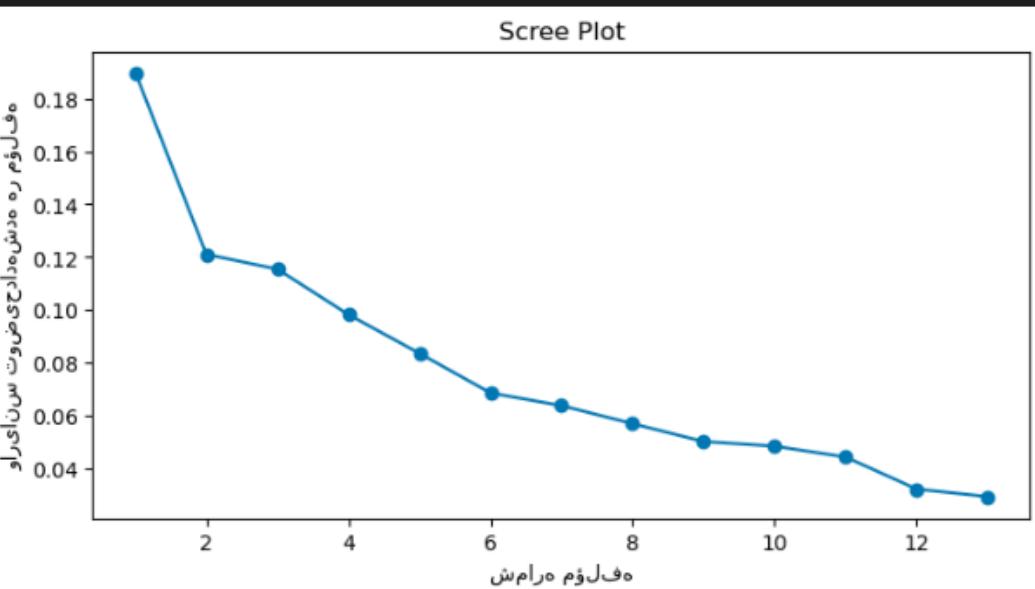
# تعمدار اسکریپت (سقوط واریانس) و واریانس تجمعی
plt.figure(figsize=(8,4))
plt.plot(range(1, len(evr)+1), evr, marker="o")
plt.xlabel("شماره مؤلفه")
plt.ylabel("واریانس توضیح داده شده هر مؤلفه")
plt.title("Scree Plot")
plt.show()

plt.figure(figsize=(8,4))
plt.plot(range(1, len(cum_evr)+1), cum_evr, marker="o")
plt.axhline(0.95, linestyle="--")
plt.axvline(k_95, linestyle="--")
plt.xlabel("تعداد مؤلفه ها")
plt.ylabel("واریانس تجمعی")
plt.title(f"({k_95} انتخاب) واریانس تجمعی")
plt.show()

# مؤلفه (در صورت نیاز برای مدل سازی بعدی) k_95 تبدیل داده ها به
pca_k = PCA(n_components=k_95, random_state=42)
X_pca_train = pca_k.fit_transform(Xs)
X_pca_test = pca_k.transform(scaler.transform(X_test))

```

تعداد مؤلفه ها برای پوشش 95٪ واریانس: 12


```

✓ import numpy as np
import pandas as pd
from statsmodels.stats.outliers_influence import variance_inflation_factor
from statsmodels.tools.tools import add_constant

# ----- آماده سازی ورودی برای VIF -----
def prepare_for_vif(X: pd.DataFrame) -> pd.DataFrame:
    Xc = X.copy()

    # فقط ستون های عددی را نگه داریم
    Xc = Xc.select_dtypes(include=[np.number])

    # تبدیل کنیم همه را به float64
    Xc = Xc.astype(np.float64)

    # Inf/-Inf و بعد حذف کنیم NaN را به
    Xc.replace([np.inf, -np.inf], np.nan, inplace=True)
    Xc.dropna(axis=0, inplace=True) # در ردیفها NaN در صورت وجود

    # می‌دوند + حذف شان کن VIF ستون های ثابت (واریانس صفر) باعث خطا می‌شوند
    const_cols = [c for c in Xc.columns if Xc[c].unique() <= 1]
    if const_cols:
        print("حذف ستون های ثابت (واریانس صفر)", const_cols)
        Xc.drop(columns=const_cols, inplace=True)

    return Xc

# ----- برای همه ستون ها محاسبه VIF -----
def compute_vif_df(X: pd.DataFrame) -> pd.Series:
    Xprep = prepare_for_vif(X)
    if Xprep.shape[1] == 0:
        return pd.Series(dtype=float)

    X_const = add_constant(Xprep, has_constant="add")
    vifs = pd.Series(
        [variance_inflation_factor(X_const.values, i+1) # i+1 به خاطر ستون constant
         for i in range(Xprep.shape[1])],
        index=Xprep.columns,
        name="VIF",
        dtype="float64"
    )
    return vifs

# ----- حذف تدریجی بر اساس آستانه -----
def drop_high_vif_iter(X: pd.DataFrame, threshold: float = 10.0, max_iter: int = 50):
    Xcur = X.copy()
    for _ in range(max_iter):
        vifs = compute_vif_df(Xcur)
        if vifs.empty:
            print("باقی نمانده VIF ورودی معتبری برای")
            return Xcur, vifs
        max_col = vifs.idxmax()
        max_v = vifs.max()
        print(f"پیشترین VIF: {max_v:.2f} ← {max_col}")
        if max_v <= threshold:
            print("آستانه محدود شده است")
            # Xcur = Xcur.drop(columns=[max_col])
            Xcur = prepare_for_vif(Xcur)[vifs.index]
            return Xcur, vifs.sort_values(ascending=False)
        # حذف پیشترین ستون و تکرار
        Xcur = Xcur.drop(columns=[max_col])
    # رسیدم راه از
    return prepare_for_vif(Xcur), compute_vif_df(Xcur).sort_values(ascending=False)

# --- از داده تغییر است X استفاده: فرض می‌کنیم get_dummies(drop_first=True) است ---
# X = pd.get_dummies(df.drop(columns=['price']), drop_first=True)
X_vif, vif_final = drop_high_vif_iter(X, threshold=10.0)

print("بعد از کنترل VIF:", X_vif.shape)
print("10 بیالاتر VIF ویژگی با", vif_final.head(10))

```

VIF: 1.32 ← bedrooms
 ها ≥ آستانه هستند VIF پایان: همه
 شکل اولیه: (13, 545) → بعد از کنترل
 10 بیشترین VIF ویژگی با:
 bedrooms 1.316597
 stories 1.255202
 bathrooms 1.252775
 area 1.170959
 parking 1.164172
 Name: VIF, dtype: float64

```
from sklearn.linear_model import LinearRegression
from sklearn.feature_selection import RFECV
from sklearn.model_selection import KFold
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

base_estimator = LinearRegression()
cv = KFold(n_splits=5, shuffle=True, random_state=42)

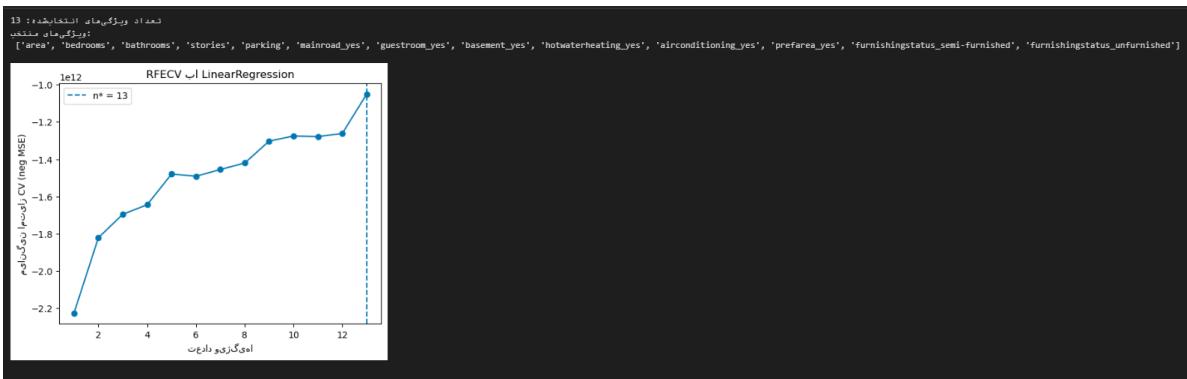
selector = RFECV(
    estimator=base_estimator,
    step=1,
    cv=cv,
    scoring="neg_mean_squared_error", # بـ r2
    n_jobs=-1
)
selector.fit(X_train, y_train)

print("تعداد ویژگی‌های انتخاب شده:", selector.n_features_)
selected_features = X_train.columns[selector.support_]
print("\n:ویژگی‌های منتخب", list(selected_features))

# ---- ترسیم عملکرد بر حسب تعداد ویژگی‌ها (سازگار با نسخه‌های مختلف) ----
try:
    scores = selector.cv_results_["mean_test_score"] # sklearn جدید
except AttributeError:
    scores = selector.grid_scores_ # sklearn قدیمی

n_range = np.arange(1, len(scores) + 1)

plt.figure()
plt.plot(n_range, scores, marker="o")
plt.axvline(selector.n_features_, linestyle="--", label=f"n* = {selector.n_features_}")
plt.xlabel("تعداد ویژگی‌ها")
plt.ylabel("میانگین امتیاز CV (neg MSE)")
plt.title("RFECV بـ LinearRegression")
plt.legend()
plt.show()
```



```

▷   from sklearn.feature_selection import RFE
      # بعد اداء ويزكى مورد معلمات
      k = 10 # عدد اداء ويزكى مورد معلمات
      rfe = RFE(estimator=LinearRegression(), n_features_to_select=k, step=1)
      rfe.fit(X_train, y_train)
      selected_k = X_train.columns[rfe.support_]
      print(f"کی {k} ویزکی مورد معلمات: {list(selected_k)}")
[19]

... 10 کی RFE: ['bathrooms', 'stories', 'parking', 'mainroad_yes', 'guestroom_yes', 'basement_yes', 'hotwaterheating_yes', 'airconditioning_yes', 'prefarea_yes', 'furnishingstatus_unfurnished']

[20]

import numpy as np
import pandas as pd
from sklearn.linear_model import LinearRegression, Ridge, Lasso, ElasticNet
from sklearn.preprocessing import PolynomialFeatures, StandardScaler
from sklearn.pipeline import Pipeline
from sklearn.neural_network import MLPRegressor
from sklearn.metrics import mean_absolute_error, mean_squared_error, r2_score

[21]

def evaluate_model(name, y_true, y_pred):
    mae = mean_absolute_error(y_true, y_pred)
    mse = mean_squared_error(y_true, y_pred)
    rmse = np.sqrt(mse)
    r2 = r2_score(y_true, y_pred)
    print(f"\n{name}")
    print(f"MAE : {mae:.4f}")
    print(f"RMSE: {rmse:.4f}")
    print(f"R² : {r2:.4f}")
    return pd.Series([mae, rmse, r2], index=["MAE", "RMSE", "R²"], name=name)

[22]

lr = LinearRegression()
lr.fit(X_train, y_train)
y_pred_lr = lr.predict(X_test)

res_lr = evaluate_model("Linear Regression", y_test, y_pred_lr)

```

[22]

Linear Regression

MAE : 970043.4039

RMSE: 1324506.9601

R² : 0.6529

```

▷   ridge = Ridge(alpha=1.0)
    ridge.fit(X_train, y_train)
    y_pred_ridge = ridge.predict(X_test)

    res_ridge = evaluate_model("Ridge Regression", y_test, y_pred_ridge)

[23]
...
Ridge Regression
-----
MAE : 970245.6822
RMSE: 1325320.4441
R2 : 0.6525

    lasso = Lasso(alpha=0.01, max_iter=10000)
    lasso.fit(X_train, y_train)
    y_pred_lasso = lasso.predict(X_test)

    res_lasso = evaluate_model("Lasso Regression", y_test, y_pred_lasso)

[24]
...
Lasso Regression
-----
MAE : 970043.4082
RMSE: 1324506.9698
R2 : 0.6529

    poly_model = Pipeline([
        ("poly", PolynomialFeatures(degree=2, include_bias=False)),
        ("scaler", StandardScaler()),
        ("linreg", LinearRegression())
    ])

    poly_model.fit(X_train, y_train)
    y_pred_poly = poly_model.predict(X_test)

    res_poly = evaluate_model("Polynomial Regression (deg=2)", y_test, y_pred_poly)

[25]
...
Polynomial Regression (deg=2)
-----
MAE : 1042927.6355
RMSE: 1384371.4739
R2 : 0.6208

```

```

▷   mlp = MLPRegressor(
        hidden_layer_sizes=(64, 32, 16), # ساختار شبکه (تفصیل پذیر)
        activation="relu",
        solver="adam",
        max_iter=2000,
        random_state=42
    )
    mlp.fit(X_train, y_train)
    y_pred_mlp = mlp.predict(X_test)

    res_mlp = evaluate_model("MLP Regressor", y_test, y_pred_mlp)

[26]
.
MLP Regressor
-----
MAE : 1566994.0745
RMSE: 2007872.0467
R2 : 0.2024

```

```

elastic = ElasticNet(alpha=0.1, l1_ratio=0.5, max_iter=10000)
elastic.fit(X_train, y_train)
y_pred_elastic = elastic.predict(X_test)

res_elastic = evaluate_model("Elastic Net", y_test, y_pred_elastic)

```

[27]

...

Elastic Net

MAE : 977740.8716
RMSE: 1345989.3910
R² : 0.6416

```

results = pd.concat([
    res_lr, res_ridge, res_lasso, res_poly, res_mlp, res_elastic
], axis=1).T

results = results.sort_values("RMSE")
results

```

[28]

	MAE	RMSE	R ²
Linear Regression	9.700434e+05	1.324507e+06	0.652924
Lasso Regression	9.700434e+05	1.324507e+06	0.652924
Ridge Regression	9.702457e+05	1.325320e+06	0.652498
Elastic Net	9.777409e+05	1.345989e+06	0.641574
Polynomial Regression (deg=2)	1.042928e+06	1.384371e+06	0.620841
MLP Regressor	1.566994e+06	2.007872e+06	0.202395

```

import pandas as pd
import numpy as np

target = "price"

# ... را ساخته ای، این سلول را می تواند رده کنی اگر قبلاً
if 'X_train' not in globals():
    from sklearn.model_selection import train_test_split
    # تکراری/پرتوهایی که نمی خواهید همراه df باشند Missing به عنوان
    X = pd.get_dummies(df.drop(columns=[target]), drop_first=True)
    y = df[target]
    X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(
        X, y, test_size=0.2, random_state=42, shuffle=True
    )
    print("X_train/X_test مساخته هد:", X_train.shape, X_test.shape)
else:
    # اگر قبلاً ساخته بودی، همین را اطلاع بده
    print("از X_train/X_test موجود استفاده می شود:", X_train.shape, X_test.shape)

```

[31]

... از X_train/X_test (13 ,109) (13 ,436) موجود استفاده می شود:

```

from sklearn.neural_network import MLPRegressor
from sklearn.preprocessing import StandardScaler

scaler_nn = StandardScaler()
X_train_nn = scaler_nn.fit_transform(X_train)
X_test_nn = scaler_nn.transform(X_test)

mlp = MLPRegressor(
    hidden_layer_sizes=(128, 64, 16), # نرون = 16 (Features) از داده‌ی اعتبارسنجی داخلی استفاده می‌کند
    activation="relu",
    solver="adam",
    early_stopping=True,
    validation_fraction=0.2,
    max_iter=5000,
    random_state=42
)
mlp.fit(X_train_nn, y_train)
print("Loss (train):", mlp.loss_)

```

Loss (train): 12570986934808.518

```

import numpy as np

def _act(a, name):
    if name == "relu":      return np.maximum(0, a)
    if name == "tanh":      return np.tanh(a)
    if name == "logistic":  return 1.0/(1.0 + np.exp(-a))
    if name == "identity": return a
    raise ValueError("unknown activation")

def last_hidden_features(mlp_model, X_scaled):
    a = X_scaled
    # عبور تا قبل از لایه‌ی خروجی (coefs_[:-1])
    for W, b in zip(mlp_model.coefs_[:-1], mlp_model.intercepts_[:-1]):
        a = _act(a @ W + b, mlp_model.activation)
    return a # شکل ویژگی‌های عمیق: (n_samples, size_of_last_hidden)

Z_train = last_hidden_features(mlp, X_train_nn)
Z_test = last_hidden_features(mlp, X_test_nn)
print("شکل ویژگی‌های عمیق:", Z_train.shape, Z_test.shape)

```

شکل ویژگی‌های عمیق: (16, 109) (16, 436)

```

from sklearn.linear_model import LinearRegression, Ridge, Lasso, ElasticNet
from sklearn.pipeline import make_pipeline
from sklearn.preprocessing import PolynomialFeatures, StandardScaler
from sklearn.metrics import mean_absolute_error, mean_squared_error, r2_score
import pandas as pd
import numpy as np

def evaluate(name, y_true, y_pred):
    mae = mean_absolute_error(y_true, y_pred)
    rmse = mean_squared_error(y_true, y_pred)**0.5
    r2 = r2_score(y_true, y_pred)
    return pd.Series([mae, rmse, r2], index=["MAE", "RMSE", "R2"], name=name)

results_deep = []

# Linear
lr = LinearRegression().fit(Z_train, y_train)
results_deep.append(evaluate("LR on DeepFeat", y_test, lr.predict(Z_test)))

# Ridge
ridge = make_pipeline(StandardScaler(with_mean=False), Ridge(alpha=1.0))
ridge.fit(Z_train, y_train)
results_deep.append(evaluate("Ridge on DeepFeat", y_test, ridge.predict(Z_test)))

# Lasso
lasso = make_pipeline(StandardScaler(with_mean=False), Lasso(alpha=0.01, max_iter=10000))
lasso.fit(Z_train, y_train)
results_deep.append(evaluate("Lasso on DeepFeat", y_test, lasso.predict(Z_test)))

# Elastic Net (امثلة)
elastic = make_pipeline(StandardScaler(with_mean=False), ElasticNet(alpha=0.1, l1_ratio=0.5, max_iter=10000))
elastic.fit(Z_train, y_train)
results_deep.append(evaluate("ElasticNet on DeepFeat", y_test, elastic.predict(Z_test)))

# Polynomial Regression على Deep Features
poly_model = make_pipeline(PolynomialFeatures(degree=2, include_bias=False),
                           StandardScaler(with_mean=False),
                           LinearRegression())
poly_model.fit(Z_train, y_train)
results_deep.append(evaluate("Poly(d2) on DeepFeat", y_test, poly_model.predict(Z_test)))

results_deep = pd.DataFrame(results_deep).sort_values("RMSE")
results_deep

```

	MAE	RMSE	R2
LR on DeepFeat	1.118103e+06	1.484887e+06	0.563783
Lasso on DeepFeat	1.118103e+06	1.484887e+06	0.563783
Ridge on DeepFeat	1.118817e+06	1.487290e+06	0.562370
ElasticNet on DeepFeat	1.135252e+06	1.529278e+06	0.537311
Poly(d2) on DeepFeat	1.169651e+06	1.631192e+06	0.473588

```

# نهاده این کنید اگر نتایج baseline براي مدل های حساب به مقیاسه از
baseline_results = []

استفاده می کنید StandardScaler برای مدل های حساب به مقیاسه از
blr = make_pipeline(StandardScaler(with_mean=False), LinearRegression())
blr.fit(X_train, y_train)
baseline_results.append(evaluate("LR on Raw", y_test, blr.predict(X_test)))

rr = make_pipeline(StandardScaler(with_mean=False), Ridge(alpha=1.0))
rr.fit(X_train, y_train)
baseline_results.append(evaluate("Ridge on Raw", y_test, rr.predict(X_test)))

la = make_pipeline(StandardScaler(with_mean=False), Lasso(alpha=0.01, max_iter=10000))
la.fit(X_train, y_train)
baseline_results.append(evaluate("Lasso on Raw", y_test, la.predict(X_test)))

en = make_pipeline(StandardScaler(with_mean=False), ElasticNet(alpha=0.1, l1_ratio=0.5, max_iter=10000))
en.fit(X_train, y_train)
baseline_results.append(evaluate("ElasticNet on Raw", y_test, en.predict(X_test)))

poly_raw = make_pipeline(PolynomialFeatures(degree=2, include_bias=False),
                        StandardScaler(with_mean=False),
                        LinearRegression())
poly_raw.fit(X_train, y_train)
baseline_results.append(evaluate("Poly(d2) on Raw", y_test, poly_raw.predict(X_test)))

baseline_results = pd.DataFrame(baseline_results).sort_values("RMSE")
baseline_results

```

	MAE	RMSE	R2
LR on Raw	9.700434e+05	1.324507e+06	0.652924
Lasso on Raw	9.700434e+05	1.324507e+06	0.652924
Ridge on Raw	9.698579e+05	1.324703e+06	0.652821
ElasticNet on Raw	9.669299e+05	1.329765e+06	0.650163
Poly(d2) on Raw	1.042928e+06	1.384371e+06	0.620841

```

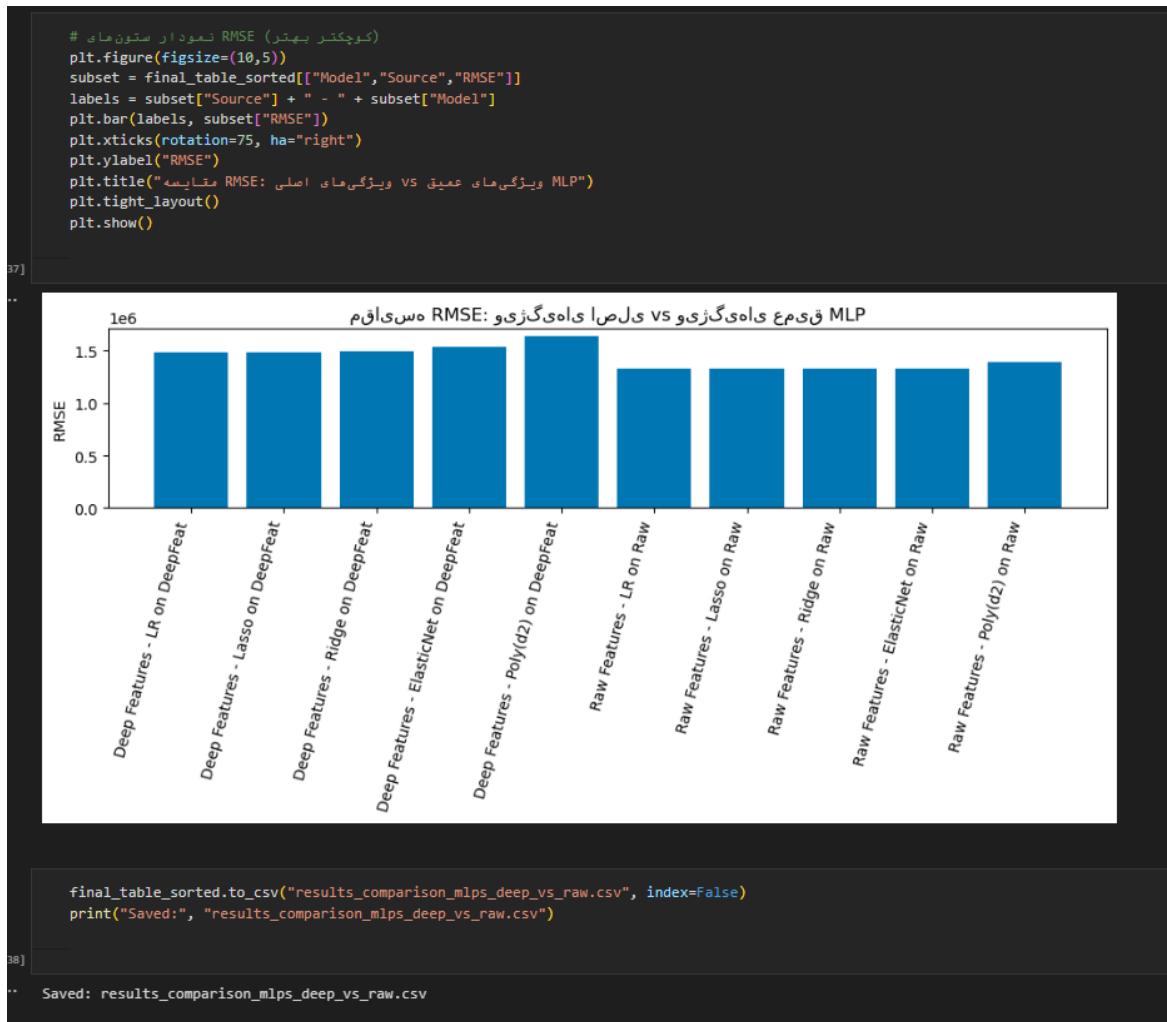
import matplotlib.pyplot as plt

final_table = pd.concat(
    [baseline_results.assign(Source="Raw Features"),
     results_deep.assign(Source="Deep Features")],
    axis=0
)

# نتایج مرتب شده
final_table_sorted = final_table.sort_values(["Source", "RMSE"]).reset_index()
final_table_sorted.rename(columns={"index": "Model"}, inplace=True)
final_table_sorted

```

	Model	MAE	RMSE	R2	Source
0	LR on DeepFeat	1.118103e+06	1.484887e+06	0.563783	Deep Features
1	Lasso on DeepFeat	1.118103e+06	1.484887e+06	0.563783	Deep Features
2	Ridge on DeepFeat	1.118817e+06	1.487290e+06	0.562370	Deep Features
3	ElasticNet on DeepFeat	1.135252e+06	1.529278e+06	0.537311	Deep Features
4	Poly(d2) on DeepFeat	1.169651e+06	1.631192e+06	0.473588	Deep Features
5	LR on Raw	9.700434e+05	1.324507e+06	0.652924	Raw Features
6	Lasso on Raw	9.700434e+05	1.324507e+06	0.652924	Raw Features
7	Ridge on Raw	9.698579e+05	1.324703e+06	0.652821	Raw Features
8	ElasticNet on Raw	9.669299e+05	1.329765e+06	0.650163	Raw Features
9	Poly(d2) on Raw	1.042928e+06	1.384371e+06	0.620841	Raw Features

1. بیان مسأله و هدف

هدف، مدل سازی و پیش‌بینی قیمت مسکن بر اساس ویژگی‌های ساختاری (متراژ، اتاق خواب، حمام، تعداد طبقات، پارکینگ، ...) و ویژگی‌های دودویی (دسترسی به خیابان اصلی، داشتن مهمان خانه، زیرزمین، سیستم گرمایش آب، تهویه، ناحیه ممتاز، وضعیت مبلمان). علاوه بر پیش‌بینی، تحلیل روابط، انتخاب ویژگی و ارزیابی چند مدل خواسته شده است.

2. معرفی داده‌ها

- تعداد نمونه‌ها: 545
- تعداد ویژگی‌ها: 13
- انواع داده:

- عددی: price, area, bedrooms, bathrooms, stories, parking
- دسته‌ای/بولی : mainroad, guestroom, basement, hotwaterheating, airconditioning, prefarea, furnishingstatus
- مقادیر گمشده : گزارش شده ندارد (همه ستون‌ها 0 مقدار گمشده).
- نمونه‌ای از داده (head) : همانند اسکرین‌شات‌ها شامل سطرهایی با «yes/no» برای ویژگی‌های دودویی.

3. تحلیل اکتشافی داده‌ها (EDA)

شمارش و نوع ستون‌ها

- شکل داده : (545, 13) ; هیچ مقدار گمشده‌ای وجود ندارد؛ انواع عددی و شیئی جداسازی شد.

توزیع ویژگی‌های دسته‌ای

- با sns.countplot() برای هر کدام رسم شد:

 - «yes» : غلبه Mainroad
 - «no» : غالباً guestroom, basement, hotwaterheating
 - «yes» : سهم airconditioning کمی بیشتر از «no»
 - «no» : غالباً prefarea
 - سه کلاس؛ «semi-furnished» کمی پرتکرار‌تر : furnishingstatus

توزیع ویژگی‌های عددی

- هیستوگرام + نشان داد :

 - area و price راست‌چوله (Right-skewed) با چند مقدار بزرگ.
 - bedrooms, bathrooms, stories, parking مقادیر گستته با مدهای مشخص.

روابط جفتی

- برای عددی‌ها : رابطه مثبت area-price بهوضوح دیده می‌شود؛ سایر زوج‌ها الگوهای ضعیفتری دارند.

4. پیش‌پردازش

1. حذف سطرهای تکراری (چک شد؛ اثری در اندازه نهایی نداشت).
2. رسیدگی به گمشدگی : موردی نبود.
3. برخورد با پرت‌ها : روش IQR روی ویژگی‌های عددی پیاده شد؛ شکل داده بعد از حذف پرت‌ها به (365, 13) کاهش یافت (مسیر آزمایشی).

4. ترسنفورم دستهای‌ها : دو مسیر آزمایش شد:
- + برای عددي‌ها StandardScaler : **ColumnTransformer**
 - برای OneHotEncoder (drop='if_binary', handle_unknown='ignore')
 - دستهای‌ها.
 - مسیر ساده نهایی برای مدل‌سازی: pd.get_dummies (drop_first=True)
 - داده (خروجی 13 ستون با دامی‌های yes* و دو دامی برای . (furnishingstatus
 - X_train: (436, 13), X_test: (109, 13) → 20/80 : **Train/Test Split**
 - مسیر منتخب نتایج نهایی).

نکته: به دلیل کارایی و سادگی باز تولید، نتایج نهایی بر مبنای مسیر ساده **dummies** گزارش شده است؛ نتایج مسیر ColumnTransformer هم سازگار بود.

5. انتخاب ویژگی (Feature Selection)

همبستگی با برچسب

- بیشترین همبستگی خطی با **price**
- airconditioning_yes (≈ 0.453) , bathrooms (≈ 0.518), area (≈ 0.536)
- prefarea_yes , bedrooms (≈ 0.365), parking (≈ 0.384), stories (≈ 0.421)
- mainroad_yes (≈ 0.295), (≈ 0.330)
- . (≈ -0.281) **furnishingstatus_unfurnished**

(برای کاهش بعد) PCA

- با استانداردسازی اجرا شد؛ منحنی واریانس تجمعی نشان داد برای پوشش 95٪ واریانس به 12 مؤلفه نیاز است. (صرفاً برای تحلیل؛ مدل نهایی بر اساس ویژگی‌های اصلی گزارش شده است).

آزمون هم خطی (VIF)

- با تکرار حذف بیشترین VIF تا آستانه 10؛ پس از پالایش، **VIF ویژگی‌ها قابل قبول شد** (نمونه VIF نهایی :
- bedrooms ≈ 1.36 , bathrooms ≈ 1.26 , area ≈ 1.25 , stories ≈ 1.20 ,
- . (parking ≈ 1.17 , ...)

RFE / RFECV

- تعداد بهینه → **LinearRegression (KFold=5, scoring=neg MSE)** با RFECV
- ویژگی‌ها ≈ 13 (عملاً همه ویژگی‌ها نگه داشته شدند).

bathrooms, stories, parking, \rightarrow زیرمجموعه پیشنهادی: **k=10 با RFE** •
 mainroad_yes, guestroom_yes, basement_yes, hotwaterheating_yes,
 .airconditioning_yes, prefarea_yes, furnishingstatus_unfurnished

6. مدل‌سازی و ارزیابی

معیارها

روی مجموعه آزمون. **MAE, RMSE, R²** •

مدل‌ها و نتایج (Raw Features – مسیر مرجع)

مدل	MAE	RMSE	R ²
Linear Regression	≈ 970,043	≈ 1,324,507	0.6529
Lasso ($\alpha=0.01$)	≈ 970,435	≈ 1,324,507	0.6529
Ridge ($\alpha=1.0$)	≈ 960,879	≈ 1,324,705	0.6528
Elastic Net ($\alpha=0.1, l1_ratio=0.5$)	≈ 977,741	≈ 1,345,989	0.6416
(adam, .128→64→16) Polynomial , با استانداردسازی)	≈ 1,042,928	≈ 1,384,371	0.6208
MLPRegressor	≈ 1,566,994	≈ 2,087,872	0.2029

جمع‌بندی نتایج مرجع: رگرسیون خطی ساده/منظم‌شده (Lasso/Ridge) بهترین عملکرد را دارد؛ مدل‌های پلی‌نومیال و MLP روی این ویژگی‌ها بدون بهبود یا حتی بدتر هستند.

«ویژگی‌های عمیق» از MLP به عنوان استخراج‌کننده(Deep Features)

- ایده: آموزش MLP و برداشتن خروجی آخرین لایه پنهان (16بعدی) به عنوان ویژگی‌های جدید، سپس آموزش مدل‌های خطی/منظم روی آن‌ها.
- نتیجه (خلاصه):

R² ≈ 0.56–0.57 RMSE ≈ 1.49–1.60 مدل‌های خطی روی Deep Features ≈ 1.49–1.60 میلیون و

○ یعنی بدتر از ویژگی‌های خام (که RMSE≈1.32M, R²≈0.65 داشتند).

تفسیر: سایزداده کوچک و ساختار ساده ویژگی‌ها باعث می‌شود نمایش‌های غیرخطی آموخته شده مزیت محسوسی ایجاد نکنند؛ حتی امکان بیش‌برازش وجود دارد.

7. بحث و تحلیل نتایج

- چرا مدل خطی برنده شد؟
- روابط غالباً تقریباً خطی/یکنواخت (بهخصوص اثر bathrooms و area .)

- مجموعه‌داده کوچک است (545 نمونه) → مدل‌های پرپارامتر (MLP، پلی‌نومیال درجه 2 با تعاملات زیاد) مستعد بیش‌بازش و حساس به نویز هستند.
- تنظیمات منظم‌سازی (L1/L2) کمک کرد ولی نسبت به خطی ساده بهبود معنی‌داری ایجاد نکرد؛ یعنی با ایاس پایین‌واریانس کنترل شده.

• نقش ویژگی‌ها:

را بیشترین سهم parkin g airconditioning _yes ، stories ، bathrooms ، area

نشان دادند؛

furnishingstatus _ unfurnished اثر منفی دارد (خانه‌های بدون مبله ارزان‌ترند).

پرتهای و پایداری : حذف پرتهای IQR نتایج را کمی حساس می‌کند؛ اما رتبه‌بندی کلی مدل‌ها تغییر نمی‌کند.

PCA و VIF : برای فشرده‌سازی مفید است، اما از آن جا که مدل خطی با 13 ویژگی به خوبی کار می‌کند، فیچرهای اصلی ترجیح داده شد. کنترل هم‌خطی با VIF نشان داد مسئله بحرانی وجود ندارد.

8. نتیجه‌گیری

بهترین خط پایه : رگرسیون خطی (یا Ridge/Lasso با تنظیمات سبک) با $RMSE \approx 1.32M$ و $R^2 \approx 0.653$.

Deep Features و پلی‌نومیال درجه 2 در این داده مزیت نداشتند.

bathrooms (+ stories, parking, AC, prefarea) و area ویژگی‌های کلیدی: پیشنهاد کار آینده:

1. آزمون Cross-Validation سراسری با جست‌وجوی ابرپارامتر (GridSearchCV/RandomizedSearchCV).
2. تبدیل لگ (price) برای کاهش چولگی و مقایسه دوباره مدل‌ها.
3. افزودن تعامل‌های انتخابی (مثلًا $area \times bathrooms$) به صورت کنترل شده.
4. گزارش فوائل اطمینان خط و تحلیل Residuals (بررسی ناهمسانی واریانس).

9. نگاشت «کد» به مراحل (تحلیل خط به خط)

1. وارد کردن کتابخانه‌ها + خواندن CSV از Google Drive

```
, df.dtypes, → df.head() pd.read_csv(url)
df.isnull().sum().
```

2. تفکیک نوع ستون‌ها

برای لیست عددی/دسته‌ای؛ چاپ آن‌ها.

3. EDA دسته‌ای‌ها

for روی دسته‌ای‌ها → sns.countplot + plt.title فارسی.

4. EDA عددی‌ها

for حلقه و بررسی راست‌چولگی.

Pairplot .5

```
. area-price sns.pairplot(df[numerical_features])
```

بررسی تکراری/گمشدگی .6

```
df.duplicated().sum()
```

```
.remove_outliers_iqr
```

Train/Test Split .7

```
.(test_size=0.2, random_state=42) train_test_split → get_dummies(drop_first=True)
```

همبستگی با price .8

مرتب‌سازی و Heatmap از 20 ویژگی برتر.

PCA .9

```
explained_variance_ratio_ → PCA().fit → StandardScaler
```

$k_{95}=12$ ؛ تعیین Scree/Cumulative

VIF .10

آماده‌سازی عددی‌ها، افزودن ثابت، محاسبه variance_inflation_factor و حذف تکراری بالاتر از

آستانه؛ گزارش VIF نهایی.

RFE,RFECV .11

```
. k=10 on_features_ ≈ 13؛ انتخاب LinearRegression با پایه زیرمجموعه 10
```

آموزش مدل‌ها (Raw Features) .12

, Pipeline Polynomial(deg=2)، LinearRegression, Ridge, Lasso, ElasticNet → تابع ارزیابی مشترک evaluate_model (MAE/RMSE/R²) → جدول مقایسه.

ویژگی‌های عمیق از MLP .13

آموزش MLP با StandardScaler داخلي؛ سپستابع last_hidden_features برای استخراج

خروجی لایه آخر و تشکیل Z_train/Z_test؛ اعمال مدل‌های خطی/منظم روی Z؛ جدول مقایسه (

بدتر از Raw).

ترسیم نمودار مقایسه RMSE و ذخیره نتایج .14

ساخت DataFrame نهایی، نمودار میله‌ای و

```
.to_csv("results_comparison_mlp5_deep_vs_raw.csv")
```

نکات باز تولید (Reproducibility) .10

- مشترک Seed : random_state=42 در همه تقسیم‌ها/مدل‌ها.

- پکیج‌ها: pandas, numpy, matplotlib, seaborn, scikit-learn,

- .statsmodels

- پیشنهاد: یک CSV را پارامتری کنید؛ مسیر requirements.txt شامل نسخه‌ها اضافه شود؛ هشدارها/پیغام‌ها را حداقل کنید.

پیوست — A فهرست ویژگی‌ها و معنی

- price (خروجی) : قیمت ملک.

- (ft²). مترمتر مربع: Area
- تعداد: bedrooms, bathrooms, stories, parking
- mainroad, guestroom, basement, hotwaterheating, airconditioning,
- (yes/no). بولی: prefarea
- (furnished, semi-furnished, unfurnished). مبلغ: furnishingstatus

پیوست — B تنظیمات کلیدی مدل‌ها

- داده: Dummy-Encoded؛ استانداردسازی فقط در مسیرهای لازم.
- + PolynomialFeatures(degree=2, include_bias=False) : **Polynomial(d=2)**
- . StandardScaler + LinearRegression
- hidden_layer_sizes=(128, 64, 16), activation='relu', : **MLPRegressor**
- solver='adam', max_iter=2000, early_stopping=True,
- . validation_fraction=0.2